

BIULETYN AGH

MAGAZYN INFORMACYJNY AKADEMII GÓRNICZO-HUTNICZEJ

sierpień-wrzesień 2020 nr 150-151

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. M. Talar, KSAF AGH

fot. M. Talar, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. M. Talar, KSAF AGH

więcej na ten temat str. 19

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

AGH Space Systems wpuścił do stratosfery balon z komórkami nowotworowymi

fot. M. Talar, KSAF AGH

od redakcji

W powakacyjnym wydaniu chcemy przybliżyć Państwu działalność dwóch organizacji mających duże znaczenie w polskim życiu publicznym, będących ważnym partnerem instytucji rządowych i społecznych szczególnie w dyskusjach nad kierunkami rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i badań naukowych; mowa o Konferencjach: Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. 26 i 27 sierpnia w Akademii Górniczo-Hutniczej odbyło się spotkanie przedstawicieli KRASP i KRPUT. Przedstawiamy nowo wybrane władze i krótkie podsumowanie czteroletniej działalności obu organizacji. W sierpniowo-wrześniowym Biuletynie sporo się chwalamy, między innymi tym, że według rankingu przygotowanego przez Pracownię Ekonomiczną 2033 Akademia Górniczo-Hutnicza wykształciła najwięcej absolwentów, których majątki przekraczają 100 mln euro. Uczona z AGH została laureatką prestiżowego ERC Starting Grant – Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych. Będzie pracować nad innowacyjnymi materiałami izolacyjnymi, które pozwolą zmniejszyć codzienne zużycie energii. Jest to pierwszy grant ERC przyznany naukowcowi z naszej uczelni. W AGH powstają dwie wielkie inwestycje. Pierwsza to budynek dla Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej. W obiekcie znajdą się m.in. laboratoria oraz sale dydaktyczne, wykładowe i seminaryjne. Druga to wielofunkcyjna hala sportowa, która będzie wyposażona na przykład w salę sportową z trybunami, kilka boisk, ściankę wspinaczkową, salę do fitnessu czy siłownię. Na części dachu przewidziano zielony taras, którego powierzchnia przekroczy 1,300 m kw. A jeśli jesteście przy zielonym dachu, to polecam Państwu uwadze artykuły z działu Zielone AGH, z których jeden opisuje istniejące już na naszym kampusie zielone dachy.

Ilona Kolczyńska

TEMAT WYDANIA

- 04 | Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich w AGH
- 05 | Działalność Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
- 09 | Podsumowanie działań KRPUT w kadencji 2016-2020

WYDARZENIA

- 11 | AGH Europejskim Uniwersytetem Kosmicznym
- 12 | Wmurowano kamień węgielny pod nowy budynek AGH
- 13 | W AGH ruszyła budowa nowej hali sportowej
- 15 | Zespół z AGH zbuduje dom solarny
- 16 | AGH wykształciła najwięcej absolwentów-milionerów wśród polskich uczelni
- 17 | AGH i PGI dla cyberbezpieczeństwa

BADANIA I NAUKA

- 18 | Profesor Urszula Stachewicz laureatką prestiżowego grantu ERC
- 19 | Wpływ promieniowania kosmicznego na komórki nowotworowe

PRACOWNICY

- 20 | Kalendarium rektorskie czerwiec-sierpień 2020
- 21 | Poczec rektorów AG i AGH – część III – Jan Krauze – Rektor w latach 1924-1926
- 26 | Nie żyje prof. Roman Ney, były Rektor AGH
- 27 | AGH w czołówce Rankingu Perspektyw
- 27 | Nowości Wydawnictw AGH
- 28 | Media o AGH

STUDENCI

- 30 | „Diamentowy Grant” dla studenta AGH
- 31 | UNIKKEY – pomysłowy projekt na czas pandemii
- 32 | Nowe kierunki studiów

ZIELONE AGH

- 33 | Hortensja drzewiasta „Annabelle”
- 34 | Ach, co za dACH!

KULTURA

- 36 | Z cyklu „1001 DROBIAZGÓW” – XVII – Lekcja profesora Zina, czyli o snopach, półkopakach i kopicach
- 39 | Podlaskie spotkania
- 41 | Młodzi tancerze

SPORT

- 42 | Sukcesy trójboistów siłowych w AMP
- 43 | Cheerleaders AZS AGH Mistrzyniami Małopolski

„Biuletyn AGH”

Magazyn Informacyjny
Akademii Górniczo-Hutniczej
w Krakowie
nr 150-151, sierpień-wrzesień 2020
www.biuletyn.agh.edu.pl
ISSN 1898-9624

Redaguje zespół:

Redaktor naczelna Ilona Kolczyńska,
Zbigniew Sulima
Adres redakcji: AGH, paw. A-0,
pok. 334 a, al. Mickiewicza 30,
30-059 Kraków, tel. (12) 617 49 17,
biuletyn@agh.edu.pl

Opracowanie graficzne,

skład: Jacek Łucki, Grafit Studio
studio@grafitstudio.com
Druk: Drukarnia „KNOW-HOW”,
ul. Podchruście 17, 32-085 Modlnica
Kolportaż: Dział Obsługi Uczelni
i redakcja

Zdjęcie na okładce:

Hortensja drzewiasta „Annabelle”
fot. Paweł Myśliwiec
Nakład: 2200 szt. bezpłatnych
Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i adiacji tekstów

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich w AGH

Biuro Prasowe AGH

W dniach 26-27 sierpnia w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie odbyło się posiedzenie Prezydium oraz Zgromadzenia Plenarnego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Grono rektorów uczelni z całego kraju zdalnie wybrało nowe władze KRASP. Przewodniczącym na kadencję 2020-2024 został prof. Arkadiusz Mężyk - Rektor Politechniki Śląskiej.

Posiedzenie Zgromadzenia Plenarnego KRASP zamykało obecną kadencję 2016-2020 pod przewodnictwem prof. Jana Szmidta - Rektora Politechniki Warszawskiej. Podczas dwudniowych obrad przedstawiciele władz uczelni dyskutowali między innymi o aktualnych problemach szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce, a także funkcjonowaniu uczelni w niepewnym czasie pandemii COVID-19 w kontekście współpracy międzynarodowej czy organizacji kształcenia w nowym roku akademickim.

Korzystając z formuły zdalnej, rektorzy polskich uczelni wybrali Przewodniczącego KRASP na kolejne cztery lata. Został nim prof. Arkadiusz Mężyk - Rektor Politechniki Śląskiej, który w swoim wystąpieniu podkreślił: – Jednym z najważniejszych zadań w nowej kadencji będzie integracja środowiska akademickiego, współpraca, wspólne tworzenie potencjału badawczego i dydaktycznego. Niezwykle ważne, szczególnie teraz w warunkach

epidemii, jest wzajemne wsparcie środowiska w kwestiach bieżących działań i optymalizacji zasobów, upowszechnianie dobrych praktyk i wiedzy zarządczej. Dalszy rozwój szkolnictwa wyższego wymaga budowania autorytetu i prestiżu polskich uczelni w kraju i za granicą. Niezbędne jest kształtowanie dobrego wizerunku KRASP w środowisku akademickim i otoczeniu społeczno-gospodarczym, reprezentowanie interesów i poglądów środowiska, działalność opiniotwórcza i opiniodawcza. W kontekście wdrażania zapisów ustawy 2.0 i początku kadencji rektorów, kluczowym zadaniem jest dbałość o zachowanie autonomii uczelni, kultywowanie dobrych tradycji akademickich i zasad etyki zawodu. Osiągnięcie tych szczytnych celów wymaga jednak zapewnienia właściwego finansowania i warunków do rozwoju badań naukowych oraz systemu kształcenia w Polsce.

W trakcie posiedzenia wybrano również zastępców przewodniczącego KRASP na kolejną kadencję. Zostali nimi prof. Jacek Popiel - Rektor elekt Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz prof. Michał Zasada - Rektor elekt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wybrani zostali także członkowie Komisji Rewizyjnej KRASP. Kończący swoją kadencję prof. Jan Szmidt otrzymał status Honorowego Przewodniczącego Konferencji. Kadencja nowo wybranych władz rozpoczęła się 1 września 2020 roku.

Posiedzenie Prezydium KRASP w auli AGH

fot. Z. Sulima

KRASP jest instytucją przedstawicielską środowiska szkolnictwa wyższego i nauki w rozumieniu Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich została powołana 7 czerwca 1997 roku przez rektorów 73 szkół wyższych – członków działających wówczas konferencji rektorów poszczególnych typów uczelni. Obecnie instytucję tworzą rektorzy 107 szkół wyższych, w tym 11 uczelni niepublicznych. Ponadto, dziewięć szkół ma status uczelni stowarzyszonych. W uczelniach zrzeszonych w KRASP uczy się około milion osób, co stanowi 77 procent wszystkich studentów w Polsce.

Działalność Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Oprac. Ilona Kolczyńska
na podstawie sprawozdań
KRASP

Pierwsza kadencja władz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (1997–1999) była okresem poszukiwania tożsamości merytorycznej oraz kształtowania się podstaw struktury organizacyjnej konferencji. Wówczas powstał Regulamin KRASP, zostały określone cele, zadania i podstawowe kierunki działania.

Druga kadencja (1999–2002) była okresem kształtowania formuły działania KRASP jako organizacji obecnej w życiu publicznym, wnoszącej znaczący wkład w określanie kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i systemu badań naukowych. Konferencja konsolidowała się jako organizacja, rozwijała instytucjonalnie, budowała swoją pozycję na arenie międzynarodowej.

W trzeciej kadencji (2002–2005) – działając nadal bez umocowania prawnego – była już organizacją dobrze rozpoznawalną w życiu publicznym, ważnym partnerem instytucji rządowych i społecznych, przede wszystkim w dyskusjach nad kierunkami rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i badań naukowych; była głównym inicjatorem i siłą sprawczą działań, które doprowadziły do uchwalenia w lipcu 2005 roku ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Ustawa ta – zmieniając sytuację formalnoprawną KRASP i wymuszając przyjęcie statutu (poprzednio KRASP działała na podstawie Regulaminu) – nie zmieniło zasadniczo ogólnego charakteru jej działalności.

W czwartej kadencji (2005–2008) była ona nadal przede wszystkim ciałem opiniotwórczym i opiniodawczym w sprawach szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce. Nastąpiło natomiast wyraźne umocnienie pozycji KRASP na forum międzynarodowym.

Piąta kadencja władz KRASP, trwająca – w odróżnieniu od poprzednich – cztery lata (2008–2012), była okresem intensywnych działań zmierzających do właściwego ukształtowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki w naszym kraju – w dłuższej, strategicznej perspektywie i w najbliższej przyszłości. Efektem tych działań było między innymi opracowanie przez zespół działający w uzgodnieniu z KRASP w ramach Fundacji Rektorów Polskich i przyjęcie przez Zgromadzenie Plenarne KRASP dokumentu „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego 2010–2020 – projekt środowiskowy”.

W szóstej kadencji (2012–2016) kontynuowano prace na rzecz zapewnienia właściwych warunków

W tym roku Akademia Górniczo-Hutnicza przygotowywała się na uroczyste spotkanie Rektorów Akademickich Szkół Polskich, którzy mieli podsumować ostatnie cztery lata działania KRASP. Przygotowania szły pełną parą do chwili, gdy świat sparaliżowała pandemia. W tej sytuacji zaczęto rozważać rozmaite warianty, w jaki sposób można bezpiecznie zorganizować konferencję, mającą obywać się 26 i 27 sierpnia 2020 roku. Zdecydowano, że w AGH spotka się jedynie prezydium KRASP, natomiast obrady z udziałem wszystkich odbędą się online. Tegoroczna konferencja była bardzo ważna z dwóch powodów: należało przedstawić sprawozdanie z działalności Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w kadencji 2016–2020 oraz wybrać nowe władze na ósmą już kadencję, czyli następne cztery lata.

rozwój uczelni jako kluczowych elementów systemu szkolnictwa wyższego, nauki i kultury. Charakter działalności konferencji ewoluował przy tym ku zwiększeniu intensywności działań proaktywnych – wytyczaniu kierunków zmian w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki oraz inicjowaniu przedsięwzięć zgodnych z tymi kierunkami. Istotnemu rozszerzeniu uległy zakres i skala inicjatyw podejmowanych wspólnie z naszymi partnerami z innych krajów oraz działań związanych ze współpracą międzynarodową, co przyniosło wyraźne umocnienie pozycji KRASP za granicą.

Obecna, siódma kadencja władz KRASP (2016–2020) to przede wszystkim działania związane z ustawą 2.0, mającą – w zamyśle jej twórców – spowodować istotną transformację systemu szkolnictwa wyższego i nauki w naszym kraju. W pierwszym etapie obejmowały one zabiegi zmierzające do odpowiedniego ukształtowania istotnych dla uczelni regulacji w kolejnych wersjach projektu ustawy oraz aktywność w komisjach parlamentarnych w trakcie procesu legislacyjnego. W drugiej części kadencji aktywność KRASP była skupiona na wspieraniu uczelni w procesie wdrażania ustawy, między innymi poprzez działania na rzecz odpowiednich interpretacji jej przepisów oraz właściwych rozwiązań w aktach wykonawczych – rozporządzeniach wydawanych na podstawie delegacji ustawowych. Istotnym wyróżnikiem bieżącej kadencji było też znacznie większe niż poprzednio zaangażowanie KRASP w sprawy publiczne, przede wszystkim reagowanie na bieżące wydarzenia i procesy

Siódma kadencja władz KRASP (2016–2020) to przede wszystkim działania związane z ustawą 2.0, mającą – w zamyśle jej twórców – spowodować istotną transformację systemu szkolnictwa wyższego i nauki w naszym kraju.

zachodzące w społeczeństwie. Zaś pod koniec kadencji musiano zmierzyć się z zupełnie nowym wyzwaniem, związanym z zapewnieniem możliwie sprawnego funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki, a przede wszystkim naszych uczelni, w warunkach epidemii COVID-19.

Instytucja przedstawicielska środowiska szkolnictwa wyższego i nauki

Od 1 października 2018 roku działalność konferencji reguluje ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zgodnie z przepisami nowej ustawy Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) jest „instytucją przedstawicielską środowiska szkolnictwa wyższego i nauki” (wcześniej – na mocy statutu uchwalonego przez Zgromadzenie Plenarne w październiku 2011 roku – była ona „przedstawicielskim organem uczelni akademickich właściwym w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki”, a jeszcze wcześniej – „dobrowolnym zrzeszeniem rektorów reprezentujących polskie szkoły wyższe posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora”).

Ustawa stwierdza też, że KRASP współdziała z organami władzy publicznej w sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i kultury. W szczególności, organy władzy publicznej mają ustawowy obowiązek zasięgać opinii KRASP w sprawach:

- zasad działania i kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki,
- zarządzania uczelniami oraz w sprawach studentów, doktorantów i kadry naukowej,

- projektu budżetu państwa w części dotyczącej szkolnictwa wyższego i nauki,
- projektów aktów prawnych dotyczących systemu szkolnictwa wyższego i nauki.
- organem nadzorującym KRASP jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

Władze KRASP

Przewodniczący KRASP w kadencji 2016–2020 – prof. Jan Szmidt – Rektor Politechniki Warszawskiej – oraz jego dwaj zastępcy, wiceprzewodniczący KRASP: prof. Wiesław Bielawski – Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i prof. Andrzej Tretny – Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, zostali wybrani przez zgromadzenie rektorów-elektów podczas posiedzenia Zgromadzenia Plenarnego KRASP w czerwcu 2016 roku. Zgromadzenie to wybrało także przewodniczącego Komisji Rewizyjnej – został nim prof. Tadeusz Bohdal – Rektor Politechniki Koszalińskiej oraz członków Komisji Rewizyjnej. Podczas tego samego posiedzenia wspólną decyzją członków Zgromadzenia Plenarnego oraz rektorów-elektów ustępującemu Przewodniczącemu KRASP – prof. Wiesławowi Banysiowi został nadany status Honorowego Przewodniczącego KRASP.

W skład Prezydium KRASP w kadencji 2016–2020 weszli – obok przewodniczącego, wiceprzewodniczących i honorowego przewodniczącego – przewodniczący konferencji rektorów poszczególnych typów uczelni, wybrani przez te konferencje. Decyzją tak uformowanego gremium, skład

Pamiątkowe zdjęcie Prezydium KRASP w budynku A-0

fol. Z. Sulima

Prezydium został rozszerzony o przewodniczących komisji stałych KRASP. Zgodnie z dokonaną 18 listopada 2016 roku przez Zgromadzenie Plenarne nowelizacją Statutu KRASP do składu Prezydium zostali włączeni także przewodniczący komisji powołanych na okres jednej kadencji. W składzie Prezydium KRASP, uformowanym w 2016 roku, nastąpiła w trakcie kadencji jedna zmiana. W związku z tragiczną śmiercią prof. Marka Tukiendorfa - rektora Politechniki Opolskiej, przewodniczącego Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP, przewodnictwo komisji przejął w sierpniu 2019 roku jej wiceprzewodniczący prof. Stanisław Bielecki. Istotne znaczenie dla skutecznego działania Konferencji mają komisje stałe KRASP. Ich liczbę i nazwy określa Statut KRASP (przeprowadzona na początku kadencji nowelizacja statutu wprowadziła zmiany w tym zakresie w porównaniu ze stanem w poprzedzających kadencjach). W kadencji 2016–2020 działały następujące komisje stałe do spraw:

- Organizacyjnych i Legislacyjnych,
- Kształcenia,
- Nauki,
- Innowacyjności i Współpracy z Gospodarką,
- Ekonomicznych,
- Współpracy Międzynarodowej,
- Infrastruktury Informatycznej,
- Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej,
- Akredytacji i Rankingów,
- Sportu Akademickiego.

Zgodnie ze Statutem Prezydium KRASP powołało przewodniczących tych komisji – z grona obecnych lub byłych rektorów uczelni członkowskich. W ramach KRASP działają także umocowane statutowo:

- Zespół Boloński,
- Komitet Dobrych Praktyk.

Prezydium KRASP zdecydowało o utworzeniu dwóch komisji, których okres działania obejmował tę kadencję:

- Komisji ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego,
- Komisji ds. Dużej Infrastruktury Badawczej i powołało ich przewodniczących.

Realizacja zadań

Działalność Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w latach 2016–2020 obejmowała podobnie jak w poprzednich kadencjach przede wszystkim realizację zadań statutowych, z uwzględnieniem ewoluujących z kadencji na kadencję priorytetów. Nowym zadaniem KRASP stało się pozyskiwanie odpowiednich środków umożliwiających realizację coraz szerszego spektrum innych zadań. Dodatkowe środki stały się niezbędne między innymi w związku ze znacznym rozszerzeniem zakresu działalności KRASP na

arenie międzynarodowej i potencjalnymi szkodami w przypadku konieczności ograniczenia tej aktywności – utratą osiągniętej dużym wysiłkiem pozycji w środowisku międzynarodowym. Zapowiadana przez ministra Jarosława Gowina inicjatywa przygotowania i wdrożenia nowej ustawy, która miała istotnie zmienić funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki niemal przez całą kadencję była w centrum zainteresowania i działania konferencji.

Pod koniec obecnej kadencji KRASP, obok zajmowania się sprawami szkolnictwa wyższego i nauki, musiała w znacznie większym stopniu niż to miało miejsce w poprzednich kadencjach zaangażować się w sprawy publiczne. Końcowe miesiące działalności zdominowały jednak sprawy związane z epidemią spowodowaną przez SARS-CoV-2 i jej wpływem na funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki, ale także różnych innych sfer działalności państwa.

Najważniejsze uchwały, stanowiska i inne decyzje podejmowane były podczas posiedzeń organów KRASP: Zgromadzenia Plenarnego i Prezydium. W kadencji 2016–2020 odbyło się osiem posiedzeń Zgromadzenia Plenarnego oraz 14 posiedzeń Prezydium. Efektem działalności Zgromadzenia Plenarnego i Prezydium KRASP do 30 czerwca 2020 roku było 48 oficjalnych dokumentów – uchwał i stanowisk; liczba ta nie uwzględnia kilkudziesięciu dokumentów o innym charakterze, w tym stanowisk przyjętych wspólnie przez KRASP i inne organizacje – krajowe i zagraniczne.

Dokumenty Zgromadzenia Plenarnego i Prezydium KRASP – z wyjątkiem tych, które dotyczą wewnętrznych spraw KRASP – kierowane były do właściwych adresatów; stosownie do treści i wagi sprawy – do Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów, właściwych ministrów, przewodniczących klubów parlamentarnych, przewodniczących komisji parlamentarnych, posłów do Parlamentu Europejskiego, przedstawicieli innych organów władzy państwowej oraz instytucji i organizacji działających w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki, a także były przekazywane do wiadomości publicznej. Stanowisko KRASP przedstawiane było również w formie wypowiedzi rektorów reprezentujących konferencję na posiedzeniach organów władzy państwowej (między innymi komisji parlamentarnych), instytucji i organizacji działających w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki, a także na różnego typu mniej oficjalnych spotkaniach – konferencjach, seminariach itp. W szczególnie ważnych sprawach konferencja zajmowała stanowisko wspólnie z innymi instytucjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki – zwłaszcza z Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz z Polską Akademią Nauk.

fot. Z. Sulima

Prof. Tadeusz Słomka, Rektor AGH

Pod koniec obecnej kadencji KRASP, obok zajmowania się sprawami szkolnictwa wyższego i nauki, musiała w znacznie większym stopniu niż to miało miejsce w poprzednich kadencjach zaangażować się w sprawy publiczne. Końcowe miesiące działalności zdominowały jednak sprawy związane z epidemią spowodowaną przez SARS-CoV-2 i jej wpływem na funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki, ale także różnych innych sfer działalności państwa.

Zasadniczym warunkiem rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury jest odpowiedni poziom finansowania tych obszarów działalności państwa ze środków publicznych.

Działania KRASP dla pracowników uczelni

Oprócz zapewnienia odpowiednich warunków funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz poszczególnych uczelni, przedmiotem troski KRASP jest zapewnienie godnego statusu i warunków zatrudnienia nauczycieli akademickich i innych pracowników uczelni. Wiąże się to z koniecznością zagwarantowania odpowiedniego poziomu wynagrodzeń.

Zwiększenie minimalnych stawek wynagrodzenia na mocy ustawy 2.0, przekazanie w 2019 roku rezerwy celowej na podwyższenie wynagrodzeń pracowników uczelni oraz złożenie podczas inauguracji roku akademickiego 2018/2019 przez premiera Mateusza Morawieckiego obietnicy przekazania dodatkowych środków na podwyższenie wynagrodzeń o kolejne 10 proc. dla pracowników uczelni w latach 2020–2021 KRASP potraktowała jako pierwszy krok w kierunku poprawy pozycji polskiej nauki i jej prestiżu na arenie międzynarodowej, a także atrakcyjności zatrudnienia na polskich uczelniach.

Za niezbędne uznano jednak dalsze systematyczne zwiększanie poziomu wynagrodzeń w sferze szkolnictwa wyższego i nauki, ponieważ tylko adekwatne wynagrodzenia, konkurencyjne w stosunku do otwartego rynku pracy, umożliwią skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi i zatrzymanie na uczelniach najbardziej wartościowej kadry. Kwestia ta była przedmiotem wspólnego pisma przewodniczących KRASP i RGNiSW, wystosowanego 25 czerwca 2019 roku do premiera Mateusza Morawieckiego. Zasadniczym warunkiem rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury jest odpowiedni poziom finansowania tych obszarów działalności państwa ze środków publicznych.

Dlatego w trakcie dyskusji dotyczących tworzenia i wprowadzenia w życie ustawy 2.0 przedstawiciele KRASP wielokrotnie podkreślali, że warunkiem efektywnego wprowadzenia w życie nowych regulacji oraz osiągnięcia celów sformułowanych w Pla-

nie na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przedstawionym przez premiera Mateusza Morawieckiego, jest znaczne zwiększenie poziomu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego.

Działania na rzecz zapewniania wysokiej jakości kształcenia

Systematyczne działania na rzecz zapewniania wysokiej jakości kształcenia prowadzi działająca pod patronatem KRASP Fundacja na rzecz Jakości Kształcenia (FKJ), ustanowiona w 2012 roku przez fundatora – prof. Katarzynę Chałasińską-Macukow. Jedną z form działalności fundacji jest organizowanie różnego rodzaju szkoleń przeznaczonych dla społeczności akademickiej uczelni członkowskich KRASP. W 2019 roku działalność ta obejmowała przede wszystkim warsztaty konsultacyjne dla samorządów studenckich w zakresie ewaluacji dydaktyki. Fundacja patronowała także projektom związanym ze studenckim ruchem naukowym: Ogólnopolskiemu Konkursowi Kół Naukowych StRuNa 2019 oraz Kongresowi Kół Naukowych IKONA „Nauka w mediach”. Naturalnym partnerem i sojusznikiem KRASP w działaniach na rzecz zapewniania wysokiej jakości kształcenia jest Polska Komisja Akredytacyjna (PKA). Nowe kierownictwo PKA konsekwentnie realizuje zmiany w modelu funkcjonowania PKA w kierunku zgodnym ze sformułowanym przez KRASP postulatem nadania akredytacji takiej formy, która służyć będzie przede wszystkim promowaniu najlepszych rozwiązań i sprzyjać rozwojowi kultury, jakości kształcenia, w duchu przyjętej w 2015 roku nowej wersji „Standardów i wskazówek dotyczących zapewniania jakości w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego” (*European Standards and Guidelines – ESG*). Działania związane z jakością kształcenia stanowią też istotny obszar aktywności Zespołu Bolońskiego KRASP. W listopadzie 2019 roku z inicjatywy zespołu odbyła się konferencja „Proces Boloński – to już 20 lat! Nowe i stare wyzwania”, współorganizowana przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Jednym z motywów przewodnich wystąpień było zwrócenie uwagi na obserwowany w ostatnich latach proces przywracania sprawom kształcenia i jego jakości należnego miejsca wśród priorytetów działalności uczelni.

Z inicjatywy Zespołu Bolońskiego, KRASP – obok MNiSW i Uniwersytetu Otwartego UW – stała się organizacją wspierającą koordynowaną przez Polską Izbę Firm Szkoleniowych kampanię społeczną „Dni uczenia się dorosłych 2019”, mającą na celu pomoc dorosłym w kształtowaniu i rozwijaniu nawyku ciągłego uczenia się.

W tym kontekście istotna stała się inicjatywa przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych powołania Zespołu ds. jakości kształcenia nauczycieli. W odpowiedzi na tę propo-

Obrady KRASP

fot. Z. Sulima

zycję, na mocy decyzji Prezydium KRASP, utworzony został Zespół pod przewodnictwem dr hab. Bożeny Stawoskiej-Jundziłł z Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, działający pod patronatem KRASP na podobnych warunkach jak komisje działające „przy KRASP”.

Zaangażowanie w spray publiczne

Miarą znaczenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich jest jej obecność w życiu publicznym – działanie na rzecz interesu publicznego przez zaangażowanie w sprawy niezwiązane bezpośrednio ze szkolnictwem wyższym i nauką. Członkowie KRASP zdają sobie sprawę, że powinnością KRASP jest docieranie z wyraźnym przekazem nie tylko do całego środowiska akademickiego, a także do całego społeczeństwa. Działania takie są szczególnie istotne w związku z nasilającymi się w Europie i poza nią przejawami nacjonalizmu, populizmu, nietolerancji i radykalizacji poglądów, szerzeniem pseudonauki i pseudofaktów oraz innymi zagrożeniami dla kultury demokracji i nauki. KRASP zajął się między innymi sprawą zmian klimatu i następstwami tego procesu, koniecznością działań przeciw nasilającemu się szerzeniu pseudonauki i rozpowszechnianiu pseudofaktów. Przedstawiciele konferencji prezentowali także opinie środowiska akademickiego podczas przedsięwzięć inicjowanych przez instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego uczelni, niezwiązanych bezpośrednio ze szkolnictwem wyższym.

fot. Z. Sulima

Działalność międzynarodowa

Obok działań w kraju Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich prowadziła w 2019 roku także ożywioną działalność międzynarodową. Znajdowało to odzwierciedlenie między innymi w porządku obrad każdego z posiedzeń Prezydium i Zgromadzenia Plenarnego. Międzynarodowa działalność KRASP ma wiele wymiarów. Obejmuje ona między innymi współpracę z European University Association, z konferencjami rektorów innych krajów oraz innymi instytucjami międzynarodowymi i wspólnie podejmowane przedsięwzięcia, działania na rzecz rozwoju międzynarodowej wymiany akademickiej oraz promocji polskiego szkolnictwa wyższego, polskich uczelni i studiowania w Polsce.

Obrady KRASP odbywały się on-line, w AGH spotkało się jedynie prezydium

Podsumowanie działań KRPUT w kadencji 2016–2020

Paweł Kućmierz

Podstawowym celem konferencji jest koordynowanie działań i poszukiwanie form efektywnej współpracy stowarzyszonych uczelni technicznych w zakresie prowadzonej przez nie działalności dydaktycznej, naukowo-badawczej i organizacyjnej. Prezydium KRPUT występuje w sprawach dotyczących środowiska uczelni technicznych wobec organów władzy państwowej – wykonawczej (zwłaszcza Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego) i ustawodawczej. Zgromadzenie wypracowuje i przedstawia rozmaite opinie, uwagi i propozycje, które kieruje do organów

Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych to dobrowolne stowarzyszenie rektorów reprezentujących polskie uczelnie techniczne. KRPUT działa od 1989 roku. Konferencja została założona pod nazwą Autonomicznej Konferencji Rektorów Wyższych Szkół Technicznych, a obecną przyjęła w 1996 roku. KRPUT jako jedna z konferencji określonego typu szkół wyższych jest członkiem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), przewodniczący KRPUT wchodzi w skład prezydium KRASP.

wszystkich szczebli – ministerstw, samorządów, instytutów i uczelni. Kolejnym celem KRPUT jest podejmowanie działań prowadzonych do stworzenia efektyw-

nego zintegrowanego systemu edukacji narodowej i działanie na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, w tym zwłaszcza technicznego oraz umacnianie istniejących i tworzenie

nowych form współpracy naukowej pomiędzy zespołami badawczymi w różnych szkołach technicznych w kraju i za granicą. Niezwykle ważne jest również wykrywanie, definiowanie i wskazywanie najważniejszych celów w zakresie dydaktyki oraz badań naukowych, wynikających z potrzeby kraju i społeczeństwa oraz nawiązujących do misji wyższych uczelni technicznych.

Zadaniem uczelni technicznych jest wsparcie procesów komercjalizacji i transferu innowacyjnych technologii i wiedzy. KRPUT działa w obszarach popularyzacji nauki w środowisku przedsiębiorców, ochrony własności intelektualnej oraz transferu technologii. Współpracuje ze środowiskiem przedsiębiorców i biznesu, niezależnie od ich wielkości i skali działania. Dobre doświadczenia, które praktykuje to, przede wszystkim, wzajemna świadomość potrzeb i możliwości oraz zaufanie środowiska naukowego i przedsiębiorców. Przekłada się to na wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki. Zwiększenie tej świadomości oraz zaufania uznaje za jeden z głównych celów działalności w obszarze transferu technologii.

Szkoły wyższe pełnią aktualnie zupełnie inną rolę niż jeszcze kilkanaście lat temu. Nowoczesna uczelnia techniczna to przede wszystkim wysoka jakość kształcenia, prowadzenie badań na odpowiednim poziomie, ale także nakreślanie świadomości społecznej odpowiedzialności. W przedśionku czwartej rewolucji przemysłowej uniwersytety powinny realizować tzw. trzecią misję, czyli tworzenie forum społecznej aktywności poprzez interdyscyplinarną współpracę m.in. z organizacjami pozarządowymi, instytutami naukowymi, przedsiębiorstwami krajowymi jak i zagranicznymi. Współpraca ta przyczynia się do rozwoju kompetencji kluczowych, odpowiadających potrzebom rynku pracy, gospodarki i społeczeństwa.

Najważniejszym i zarazem najbliższym wyzwaniem, które stoi przed polskimi uczelniami technicznymi będzie dostosowanie oferty kształcenia do bardzo dynamicznie zmieniającego się rynku pracy. W szczególności w zakresie konieczności stymulowania rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Szkolnictwo wyższe musi skutecznie reagować na potrzeby rynkowe, zwiększając umiejętności i kapitał ludzki w Europie, a także w większym stopniu przyczyniając się do wzrostu gospodarczego. W tym celu musi zadbać o to, by modernizacja skupiała się na synergiiach między edukacją, badaniami,

innowacjami i zatrudnieniem. To pozwoli stworzyć więzi między instytucjami szkolnictwa wyższego a środowiskiem lokalnym i regionami, wdrażać innowacyjne podejścia, mające na celu poprawę adekwatności programów nauczania. A w tym może pomóc wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, ułatwianie przechodzenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie współpracy międzynarodowej.

Konferencją Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w kadencji 2016-2020 kierował prof. Tadeusz Słomka, Rektor AGH. W tym czasie dokonano dwóch zmian strukturalnych. 20 października 2017 roku do grona uczelni stowarzyszonych z KRPUT dołączył Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, a 4 marca 2018 roku Uniwersytet Zielonogórski został przyjęty do grona uczelni członkowskich KRPUT. W obecnym kształcie konferencja liczy 22 uczelnie członkowskie oraz sześć stowarzyszonych.

W związku z potrzebą zintensyfikowania prac wewnątrz KRPUT, prezydium w konsultacji z rektorami uczelni technicznych zdecydowało o powołaniu Komisji stałych, które będą realizowały najistotniejsze i najbardziej aktualne sprawy dotyczące KRPUT i uczelni technicznych. Prezydium ustaliło, że powinny to być komisje ds.: Kształcenia, Nauki, Innowacyjności i współpracy z gospodarką, Współpracy międzynarodowej oraz Cyfryzacji. Część z nich pokrywa się z komisjami w KRASP, natomiast KRPUT nie powielata pracy tych komisji, tylko ją uzupełniała.

W kadencji 2016-2020 odbyło się 12 posiedzeń krajowych KRPUT oraz dwie międzynarodowe – z przedstawicielami rektorów uczelni technicznych Ukrainy, podczas których wypracowano nowe możliwości współpracy, podwójnego dyplomowania i wymiany kadry akademickiej. Obrady I Forum Rektorów toczyły się w Kijowskim Uniwersytecie Technologicznym KPI im. Igora Sikorskiego. Prowadzili je wspólnie prof. Michailo Zgurovsky, rektor KPI, przewodniczący Asocjacji Rektorów Wyższych Uczelni Technicznych Ukrainy oraz prof. Tadeusz Słomka, rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, przewodniczący Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Towarzyszyło im 150 rektorów, prorektorów, dziekanów i profesorów z ponad 50 politechnik obu krajów. Głównym celem dni – zorganizowanych pod patronatem i ze wsparciem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP oraz

Ministerstwa Edukacji i Nauki Ukrainy – było nadanie nowych impulsów polsko-ukraińskiej współpracy akademickiej, w tym przygotowanie wspólnych działań na forum europejskim, a także umocnienie marki polskiego szkolnictwa wyższego na Ukrainie. Uczelnie polskie i ukraińskie, zwłaszcza techniczne, mają od dawna rozwinięte kontakty bilateralne. Ambicją obu stowarzyszeń rektorów, ARWUTU i KRPUT, jest nadanie tym kontaktom szerszego i bardziej systemowego charakteru, a także przejście do etapu wspólnych badań, najlepiej prowadzonych za środki uzyskane, na zasadach konkursowych, z funduszy europejskich.

KRPUT w ciągu czterech lat działalności wydał 10 uchwał i 7 stanowisk. Większość dokumentów i opinii była związana z reformą nauki i szkolnictwa wyższego. Nowa ustawa wymusiła pewne zmiany: rady uczelni, szkoły doktorskie, skorelowanie kierunków studiów z dyscyplinami naukowymi itd. Z kolei w wielu innych obszarach działalności stworzyła możliwości przeprowadzenia innych pozytywnych zmian. Dotyczy to zmian w strukturze uczelni, powołania rad dyscyplin naukowych czy elastycznego zarządzania finansami. Każda uczelnia samodzielnie wdrażała ustawę, ale na posiedzeniu KRPUT przekazywano przemyślenia i propozycje rozwiązań. Konferencja przygotowała też niezwykle ważne uwagi dotyczące ewaluacji jakości działalności naukowej oraz algorytmu dotyczącego sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych. Zainicjowano również nowe projekty: Konferencję Kanclerzy i Kwestorów oraz szkolenia pracownicze. Dzięki aktywności różnych zespołów działających w ramach Konwentu, Rektorzy – Członkowie KRPUT otrzymywali szczegółowe informacje i analizy z obszaru zarządzania uczelniami, a podejmowane działania i wymiany dobrych praktyk przyczyniły się do stałej poprawy funkcjonowania uczelni członkowskich i stowarzyszonych.

W kadencji 2016-2020 rozpoczęto spotkania osób zajmujących się sprawami pracowniczymi w uczelniach członkowskich i stowarzyszonych w KRPUT. Pierwsze spotkanie odbyło się 15 i 16 lutego 2017 roku w Akademii Górniczo-Hutniczej. Podczas szkoleń omawiano m.in. kwestie związane ze zmianami statutów w związku z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ocen okresowych pracowników czy wymiaru pracy nauczycieli akademickich.

AGH Europejskim Uniwersytetem Kosmicznym

Dział Informacji i Promocji

Uniwersytety Europejskie to porozumienie instytucji szkolnictwa wyższego z całej Unii. Tworzą one sieć uczelni, które mają za zadanie integrować Europejczyków i przyczynić się do wzrostu konkurencyjności uczelni z Europy. Pomysłodawcą konkursu jest prezydent Francji Emmanuel Macron.

Partnerami AGH w konsorcjum UNIVERSEH są: Uniwersytet w Tuluzie (Francja), Uniwersytet Luksemburski (Luksemburg), Uniwersytet Heinricha Heinego w Düsseldorfie (Niemcy) oraz Uniwersytet Techniczny w Luleå (Szwecja). Uzyskanie statusu Uniwersytetu Europejskiego przez AGH oznacza w praktyce możliwość współpracy z pozostałymi partnerami z sieci nad technologiami przemysłu kosmicznego. Konsorcjum będzie kształcić, ale także prowadzić badania m.in. w zakresie telekomunikacji, klimatu czy zrównoważonego rozwoju sektora kosmicznego. Uczelnie będą pracować w obszarach związanych z inżynierią kosmiczną oraz biznesem okotokosmicznym, naukami społecznymi, medycyną czy sztuką. Dzięki zwycięstwu w konkursie AGH ma szansę przyczynić się do rozwoju jednej z najbardziej przyszłościowych gałęzi przemysłu. Rektor elekt prof. Jerzy Lis, kierownik projektu w AGH podkreśla: – To dla nas nadzwyczajne wyróżnienie. Będziemy wspólnie z partnerami z Europy tworzyć sieć uniwersytetów kosmicznych. Rozwijanie dyscyplin wykraczających poza nasz ziemski glob to kierunek rozwoju najlepszych uczelni na świecie. Jestem ogromnie dumny i zaszczycony tym zwycięstwem. Dodatkowo to dla nas motywacja, aby Akademia mogła pozostawić swój wkład w rozwój dyscypliny przyszłości, jaką jest kosmos i jego lepsze poznanie. Zaczynamy drugie stulecie działalności Akademii z ambitnymi planami rozwijania zaawansowanych technologii sektora kosmicznego.

Warto przypomnieć, że AGH wspiera przemysł kosmiczny licznymi projektami realizowanymi przez kadrę oraz studentów. Innowacyjne konstrukcje rakiety, sond kosmicznych, łazików marsjańskich czy balonów stratosferycznych tworzą między innymi studenci zrzeszeni w kole naukowym AGH Space Systems, wielokrotnie nagradzanym na arenie międzynarodowej. Ponadto w AGH prężnie rozwija się górnictwo kosmiczne, w obszarze którego pracują eksperci z Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii oraz Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu. Dodatkowo

W prestiżowym konkursie Komisji Europejskiej „European Universities” Akademia Górniczo-Hutnicza uzyskała zaszczytny tytuł Uniwersytetu Europejskiego. Zwycięskie konsorcjum pod nazwą „European Space University for Earth and Humanity” (Europejski Uniwersytet Kosmiczny dla Ziemi i Ludzkości) UNIVERSEH Akademia tworzyć będzie wspólnie z czterema innymi europejskimi uczelniami z Francji, Niemiec, Luksemburga i Szwecji. Dzięki otrzymanemu projektowi AGH rozwijać będzie kształcenie, naukę i technologie związane z badaniem i wykorzystaniem kosmosu.

w AGH realizowany jest wspólnie z Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk projekt „LOOP – Landing Once on Phobos”. Wyniki prac naukowców zostaną wykorzystane do planowanej misji lądownika na jednym z księżyców Marsa. Badania prowadzone w AGH są częścią projektu Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA).

W tegorocznej edycji konkursu wzięły udział 62 konsorcja, z czego 24 mogą poszczycić się tytułem Uniwersytetu Europejskiego. Grono zwyciężskich sieci uczelni tworzy łącznie 165 instytucji naukowych z Europy. Każde konsorcjum otrzyma do 5 mln euro z programu Erasmus+ i do 2 mln euro z programu Horyzont 2020. Prócz Akademii Górniczo-Hutniczej wśród laureatów z Polski, w odrębnych sieciach uczelni znalazły się również Politechnika Warszawska, Politechnika Poznańska, Politechnika Śląska oraz Uniwersytet Śląski.

fot. Adobe Stock

Wmurowano kamień węgielny pod nowy budynek AGH

Biuro Prasowe AGH

25 czerwca odbyło się uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod nowy budynek Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Obiekt będzie pełnił funkcje dydaktyczne dla Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH.

Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH, wizualizacja obiektu

Pięciokondygnacyjny budynek o kubaturze ponad 21 tys. m³ i powierzchni użytkowej ok. 4 tys. m² powstaje przy ul. Reymonta 19. W obiekcie znajdują się m.in. pomieszczenia dydaktyczne i laboratoryjne oraz sale wykładowe i seminaryjne. Pozwoli to na zespolenie w jednym kompleksie wszystkich grup badawczych WFiIS, rozproszonych na terenie kampusu AGH.

Dynamicznie rozwijający się Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej posiada status jednostki flagowej polskiej nauki (KNOW, Krajowy Naukowy Ośrodek Wiodący) oraz najwyższą kategorię poziomu naukowego: A+. Nowoczesny obiekt

Od lewej: prof. J. Wolny i prof. T. Słomka

fot. Z. Sulima

umożliwi stworzenie wydziałowi bazy dla rozwoju biofizyki, zarówno jako kierunku badawczego, jak i kierunku studiów na WFiIS AGH, który uzyskał prawa do nadawania habilitacji w tej dziedzinie. Ponadto, pozyskanie dodatkowej przestrzeni pozwoli na rozwój specjalistycznych, kilkunastu nowych pracowni studenckich, m.in. Nowoczesnych Materiałów i Technologii, Komputeryzacji Pomiarów oraz Fizyki Fazy Skondensowanej. Dzięki nowym laboratoriom studenci będą mogli kształcić praktyczne, interdyscyplinarne umiejętności na kierunkach takich jak Fizyka Techniczna, Fizyka Medyczna, Informatyka Stosowana, Inżynieria Materiałowa, Inżynieria Biomedyczna czy Bionanotechnologie. Nie bez znaczenia jest też wykorzystywanie infrastruktury Wydziału do organizowania cyklicznych akcji popularyzujących nauki fizyczne wśród dzieci, uczniów szkół podstawowych i średnich oraz uczestników Uniwersytetu Otwartego AGH.

Całkowita wartość inwestycji realizowanej przez Mostostal S.A. to 44,6 mln zł. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego udzieliło dofinansowania dla pierwszego etapu budowy w wysokości ponad 5 mln zł. AGH podejmuje obecnie starania o przyznanie przez MNiSW dalszego dofinansowania.

Oddanie budynku do użytkowania przez wykonawcę planowane jest wiosną przyszłego roku.

Oddanie budynku do użytkowania przez wykonawcę planowane jest wiosną 2021 roku

fot. Z. Sulima

W AGH ruszyła budowa nowej hali sportowej

Dział Informacji i Promocji

22 lipca rozpoczęła się budowa kolejnej, najnowszej inwestycji Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Wielofunkcyjna hala sportowa jest odpowiedzią na rosnące potrzeby społeczności Akademii oraz licznych sekcji sportowych skupionych w AZS AGH. Co roku około 900 sportowców reprezentuje AGH na arenach sportowych zarówno krajowych, jak i międzynarodowych.

- Działalność sportowa, to obok działalności dydaktycznej, naukowej i kulturalnej, równie ważny aspekt naszej aktywności. Warto przypomnieć, że w Akademickich Mistrzostwach Polski zajmujemy od lat czołowe pozycje. W klasyfikacji uczelni technicznych w trzech sezonach pod rząd udało się nam utrzymać pozycję lidera. Jestem przekonany, że najnowsza inwestycja, którą na koniec kadencji mam przyjemność rozpocząć symbolicznym wbiciem topaty, przyniesie naszej społeczności wymierne korzyści – podkreślił prof. Tadeusz Słomka, Rektor AGH.

Najnowszy, pięciokondygnacyjny obiekt, zlokalizowany na terenie Miasteczka Studenckiego AGH, będzie pełnił przede wszystkim funkcję widowiskowo-sportową. W hali będą mogły odbywać się równolegle treningi sekcji wyczynowych oraz rozgrywki sportowe na poziomie I ligi piłki siatkowej, ręcznej i koszykówki. Budynek będzie wyposażony między innymi w salę sportową wraz z trybunami na blisko 600 osób, w tym w boisko do gier zespołowych oraz stanowiska do badmintonu. Ponadto w obiekcie znajdują się siłownia, sale gimnastyczne, sale przeznaczone do odnowy biologicznej zawodników typu sauna czy pomieszczenia do masażu oraz korty do squasha. Całkowita powierzchnia użytkowa obiektu przekroczy 7 tys. m kw. Koszt budowy hali sportowej wyniesie 50 mln zł.

Hala będzie posiadała następujące pomieszczenia:

- sala sportowa wraz z trybunami (571 osób na trybunie stałej) z płytą boiska o wymiarach 34 x 54 m i wysokości min. 9 m, w którą będą wpisane:
- główne boisko do piłki ręcznej o wymiarach 20 x 40 m i dwa boiska poprzeczne 20 x 32 m;
- główne boisko i trzy boiska poprzeczne do koszykówki 15 x 28 m;
- główne boisko i trzy boiska poprzeczne do piłki siatkowej 9 x 18 m;
- dziewięć stanowisk do badmintonu;

Na styku ulic Buszka i Tokarskiego w Krakowie powstanie wielofunkcyjna hala sportowa. Nowy obiekt na mapie Kampusu Akademii Górniczo-Hutniczej będzie wyposażony między innymi w salę sportową z trybunami, kilka boisk, ściankę wspinaczkową, sale do fitnessu czy siłownię. Na części dachu przewidziano zielony taras, którego powierzchnia przekroczy 1,300 m².

- dwa osobne zaplecza sanitarne z szatniami dla zawodników;
- wnęki do magazynowania koszy najazdowych i bramek;
- ścianka wspinaczkowa wewnętrzna przylegająca do sali dydaktycznej nie zawężająca przestrzeni gry;
- sala dydaktyczna z płytą boiska o wymiarach 32 x 54 m i wysokości min. 9 m, w którą będą wpisane:
- główne boisko do piłki ręcznej o wymiarach 20 x 40 m;
- główne boisko i trzy boiska poprzeczne do koszykówki 15 x 28 m;
- główne boisko i trzy boiska poprzeczne do piłki siatkowej 9 x 18 m;
- dziewięć stanowisk do badmintonu;
- ścianka wspinaczkowa wewnętrzna przylegająca do sali dydaktycznej nie zawężająca przestrzeni gry;
- zaplecza sanitarne z szatniami dla 18 grup po max 30 osób (w tym dwa kompleksy przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych);
- siłownia ciężko atletyczna, sufit i ściany umożliwiające mocowanie przyrządów;

Wizualizacja hali sportowej

Wizualizacja hali sportowej

- magazyny;
- siłownia rekreacyjna z sufitem umożliwiającym umocowanie szyny do ćwiczeń na taśmach TRX wraz z wydzieloną, zamkniętą strefą dla kobiet („łżejsze maszyny” do ćwiczeń, trenażery, taśmy, rolki do masażu itp.);
- hol główny z szatnią dla obsługi widowni;
- sanitariaty dla gości wraz z toaletą przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- pomieszczenie przeznaczone na małą gastronomię i handel z osobnym wejściem technicznym z zewnątrz budynku i podjazdem dla transportu;
- sala do ćwiczeń przy muzyce 200 m kw z poręczą baletową, jednolitą ścianą pokrytą

Wizualizacja hali sportowej

lustrem i podłogą zapewniającą dobrą amortyzację;

- mała sala wielofunkcyjna: tenis stołowy, sporty walki itp
- pomieszczenia biurowe, pokoje dla nauczycieli i trenerów;
- cztery korty do squash-a;
- sala konferencyjna z wyposażeniem audiowizualnym (30 osób);
- pomieszczenia techniczne: węzeł cieplny, wentylatornia, pomieszczenie wodomierza, pomieszczenie rozdzielni elektrycznej i trafostacji, generator prądotwórczy wyłącznie dla podtrzymania niezbędnych systemów potrzebnych na ewakuację z obiektu z możliwością ewentualnej obsługi basenu AGH itp;
- pomieszczenie pralnio-suszarni na potrzeby utrzymania strojów drużyn sportowych;
- pomieszczenia biurowe (pokoje dla administracji, pokoje dla trenerów, pokoje dla nauczycieli Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, pomieszczenia socjalne.

Parametry charakterystyczne budynku

- Wysokość zabudowy: 19,20 m (budynek średniowysoki)
- Ilość kondygnacji: 5
- Powierzchnia obszaru objętego projektem: 13 623,26 m²
- Powierzchnia zabudowy hali: 6 074,79 m²
- Powierzchnia netto: 13 875,49 m²
- Powierzchnia użytkowa: 7 124,59 m
- Powierzchnia tarasu zielonego: 1 352,62 m²
- Kubatura hali: 61 101,78 m³.

Zespół z AGH zbuduje dom solarny

Biuro Prasowe AGH

Wydział Energetyki i Paliw AGH został zaproszony do współpracy w konkursie przez China University of Mining and Technology, lidera projektu. Nadrzędnym celem badawczym zespołu z akademii jest zaprojektowanie strony energetycznej domu. Dodatkowo AGH odpowiedzialna jest za poszukiwanie partnerów z jednostek badawczych, firm oraz osób związanych z nowoczesnym budownictwem, które chcą dołączyć do tego niecodziennego projektu.

Głównym zadaniem w konkursie jest stworzenie od podstaw domu zasilanego całkowicie energią słoneczną. Jak wskazuje nazwa inicjatywy, jest to słoneczny dziesięciobój – gotowe budynki będą oceniane w 10 różnych kategoriach, takich jak wydajność energetyczna, potencjał rynkowy czy wygoda oraz przyjazność środowisku. Kluczowe jest, by finalny obiekt był także funkcjonalny, przystępny finansowo oraz miał atrakcyjny design. Naukowcy z AGH rozpoczynają właśnie pierwszy etap prac, czyli modelowanie i testowanie systemów energetycznych mających swoje zastosowanie w obiekcie. Projektują między innymi panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, układy dystrybucji ciepła i chłodu czy oświetlenia. Efektem końcowym ich prac ma być

Zespół z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie zbuduje dom solarny w ramach konkursu Solar Decathlon China 2021. AGH będzie współpracować przy tym innowacyjnym projekcie z chińską uczelnią techniczną. Akademia jest pierwszą uczelnią z Polski biorącą udział w globalnej serii konkursów Solar Decathlon.

zoptymalizowany dom przyszłości, w którym jak najmniejszym kosztem możemy wytworzyć jak najwięcej energii.

Konkurs budowania domów solarnych odbywa się cyklicznie na sześciu kontynentach. Zespół z AGH bierze udział w edycji Solar Decathlon China 2021. Polsko-chińska ekipa będzie rywalizować z kilkunastoma innymi drużynami z całego świata. Domy zbudowane na konkurs finalnie staną w Chinach i będą służyć jako element kompleksu mieszkalnego podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich 2022 w Pekinie. Budynki będą także laboratoriami i modelami do analizy w zakresie zrównoważonego rozwoju energetycznego.

Zespół z AGH liczy obecnie 9 osób i wciąż poszukuje chętnych do współpracy przy projekcie. Wszystkich zainteresowanych odsyłamy pod adres: www.solardecathlon.pl

Heliostat sferyczny. Konstrukcja naukowców z AGH

fot. arch. WEIP

AGH wykształciła najwięcej absolwentów - milionerów wśród polskich uczelni

Dział Informacji i Promocji

Według rankingu przygotowanego przez Pracownię Ekonomiczną 2033 Akademia Górniczo-Hutnicza wykształciła najwięcej absolwentów, których majątki przekraczają 100 mln euro. Wynik rankingowy AGH to 11 osób (w porównaniu z zeszłorocznym zestawieniem to wzrost o jedną osobę).

Ranking Milionerów składa się z trzech części. Pierwsza z nich nadaje miejsca rankingowe uczelniom uzależnione od liczby absolwentów z majątkiem powyżej 100 milionów euro. W drugiej części sklasyfikowano uczelnie pod względem majątku ich najbogatszych absolwentów. W tej kategorii na pierwszym miejscu znalazł się Uniwersytet Warszawski przed Uniwersyteciem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Politechniką Świętokrzyską w Kielcach. Akademia Górniczo-Hutnicza zajęła czwarte miejsce.

W trzeciej części porównano miasta, w których studia skończyły osoby posiadające majątek przekraczający 100 mln euro. Ten ranking wygrała Warszawa (22 milionerów) przed Krakowem (20 milionerów) i Wrocławiem (7 milionerów). Ranking został opracowany po raz czwarty. Oparto go o publicznie dostępne informacje takie jak: sprawozdania finansowe, kapitalizacje spółek publicznych oraz informacje ogólnodostępne na temat zmian właścicielskich (transakcje kupna – sprzedaży, fuzje itp.). Dane o wykształceniu absolwentów – multimilionerów były wyszukiwane zarówno w sposób standardowy – na podstawie ogólnodostępnych informacji, jak i niestandardowy – nieco bardziej skomplikowany i kulturalowy, gdyż wiele majątnych osób, ceniąc swą prywatność, nie udostępnia żadnych informacji na ten temat.

fot. Adobe Stock

AGH i PGI dla cyberbezpieczeństwa

Katarzyna Wrzosczyk
Dział informacji Promocji

Współpraca przyczyni się do rozszerzenia wiedzy i umiejętności w zakresie cyberbezpieczeństwa w Polsce, a także pomoże zmniejszyć dotyczący całą Europę problem związany z brakiem specjalistów z tego obszaru. Szkolenia, które przygotowują uczestników do pełnienia kluczowych ról w obszarze cyberbezpieczeństwa na poziomie podstawowym, średniozaawansowanym i specjalistycznym, obejmują następujące obszary:

- standardy bezpieczeństwa informacyjnego (włączając ISO27001 oraz RODO),
- informatykę śledczą oraz zarządzanie incydentami cyberbezpieczeństwa,
- rozpoznanie zagrożeń cyberprzestrzeni i OSINT,
- analitykę związaną z Security Operations Centre,
- bezpieczeństwo systemów sterowania przemysłowego,
- testy penetracyjne.

AGH i PGI współpracują ze sobą od października 2017 roku, kiedy zawarte zostało porozumienie dotyczące wspólnego dostarczania szkoleń w zakresie cyberbezpieczeństwa i rozwoju Cyber Akademii. Od tego czasu pracowano nad metodami szkoleń i certyfikowania polskich trenerów oraz polską wersją wybranych szkoleń.

Jednym z priorytetowych działań AGH jest podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa poprzez szkolenie specjalistów i dostarczanie usług pozwalających walczyć z cyberzagrożeniami. Współpraca z PGI, obok uruchomienia Centrum Cyberbezpieczeństwa AGH oraz otwarcia studiów inżynierskich na kierunku cyberbezpieczeństwo, jest kolejnym krokiem, który podejmujemy, aby stać się wiodącą organizacją przyczyniającą się do wzmocnienia cyberbezpieczeństwa – powiedział prof. Marek Kisiel-Dorohinicki, dyrektor Centrum Cyberbezpieczeństwa AGH.

8 października 2020 roku reprezentujący Akademię Górniczo-Hutniczą Prorektor ds. Współpracy prof. Jerzy Lis (obecnie Rektor AGH) podpisał trójstronne porozumienie z brytyjskim przedsiębiorstwem PGI – Protection Group International Ltd. oraz polską firmą Matic Sp. z o.o. Umowa dotyczy nawiązania długoletniego współdziałania w ramach projektu prowadzenia szkoleń oraz budowy „Cyber Akademii” – profesjonalnego ośrodka transformacji kadr w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Sygnatariusze porozumienia dostrzegają potencjał tkwiący w sektorze cyberbezpieczeństwa.

Podczas procesu wdrażania skutecznego otoczenia

AGH oraz brytyjska firma specjalizująca się w tematyce cyberbezpieczeństwa – PGI (Protection Group International Ltd.) – rozwijają współpracę. Certyfikowane szkolenia PGI będą dostępne dla polskich odbiorców dzięki wykorzystaniu najnowocześniejszych laboratoriów i zapleczu do szkoleń technicznych, jakimi dysponuje AGH.

prawnego, organizacyjnego i technicznego zapewnianego cyberbezpieczeństwo państwa jednym z najważniejszych wyzwań jest obszar kompetencji ludzkich. Usługi szkoleniowe świadczone przez „Cyber Akademię” będą przyczyniały się do ich podniesienia. Prowadzone przez ośrodek kursy skierowane będą do osób pracujących w sektorze publicznym i prywatnym zarówno w Polsce, jak i w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. PGI – Protection Group International Ltd. jest firmą, która wdrożyła w Wielkiej Brytanii dojrzałą metodykę szkoleń w obszarze cyberbezpieczeństwa dedykowaną instytucjom prywatnym i publicznym oraz służbom mundurowym. Metodyka ta obejmuje kompleksowe ścieżki szkolenia kompetencji w zależności od pełnionych funkcji oraz zadań i obejmuje: obronę systemów i sieci teleinformatycznych, zrozumienie jak atakują agresorzy, gromadzenie informacji dotyczących systemów i sieci będących ich celem, gromadzenie, zabezpieczanie i wykorzystywanie dowodów cyfrowych, zarządzanie zespołami ludzkimi w obszarze cyberobrony. Każde prowadzone zgodnie z metodyką PGI szkolenie ma praktyczny wymiar oraz odbywa się z wykorzystaniem specjalnie opracowanego Cyber Symulatora, oferującego realistyczne scenariusze i symulacje z wykorzystaniem sieci maszyn wirtualnych. Metodyka została wypracowana przez firmę PGI oraz jej partnerów dzięki wieloletniemu doświadczeniu w szkoleniu klientów rządowych i komercyjnych w Wielkiej Brytanii, USA oraz na Bliskim Wschodzie.

AGH i PGI współpracują ze sobą od października 2017 roku, kiedy zawarte zostało porozumienie dotyczące wspólnego dostarczania szkoleń w zakresie cyberbezpieczeństwa i rozwoju Cyber Akademii. Od tego czasu pracowano nad metodami szkoleń i certyfikowania polskich trenerów oraz polską wersją wybranych szkoleń.

fol. Adobe Stock

Prof. Urszula Stachewicz laureatką prestiżowego grantu ERC

Biuro Prasowe AGH

Dr hab. inż. Urszula Stachewicz, prof. AGH, została laureatką prestiżowego ERC Starting Grant – Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych. Naukowcy z AGH będzie pracować nad innowacyjnymi materiałami izolacyjnymi, które pozwolą zmniejszyć codzienne zużycie energii. Jest to pierwszy grant ERC przyznany uczonemu z AGH.

Projekt badawczy dr hab. inż. Urszuli Stachewicz, prof. AGH, pracującej na co dzień na Wydziale Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej, jest zainspirowany naturą. Poprzedzają go badania włosów niedźwiedzia polarnego i piór pingwinów, bogatych w cenną keratynę, a jednocześnie odznaczające się specyficzną geometrią zapewniającą wyjątkowe właściwości termiczne. Celem badań będzie opracowanie materiału odwzorowującego właściwości izolacyjne znane w naturze. Bazował on będzie na włóknistych membranach skutecznie odprowadzających, ale też uwalniających ciepło - w zależności od potrzeby. To z kolei doprowadzi między innymi do obniżenia zużycia energii. Tego typu rozwiązania mogą znaleźć zastosowanie w branży budowlanej jako izolacja budynków, w urządzeniach elektronicznych czy infrastrukturze okablowania.

Urszula Stachewicz, uczona z AGH laureatką prestiżowego grantu ERC

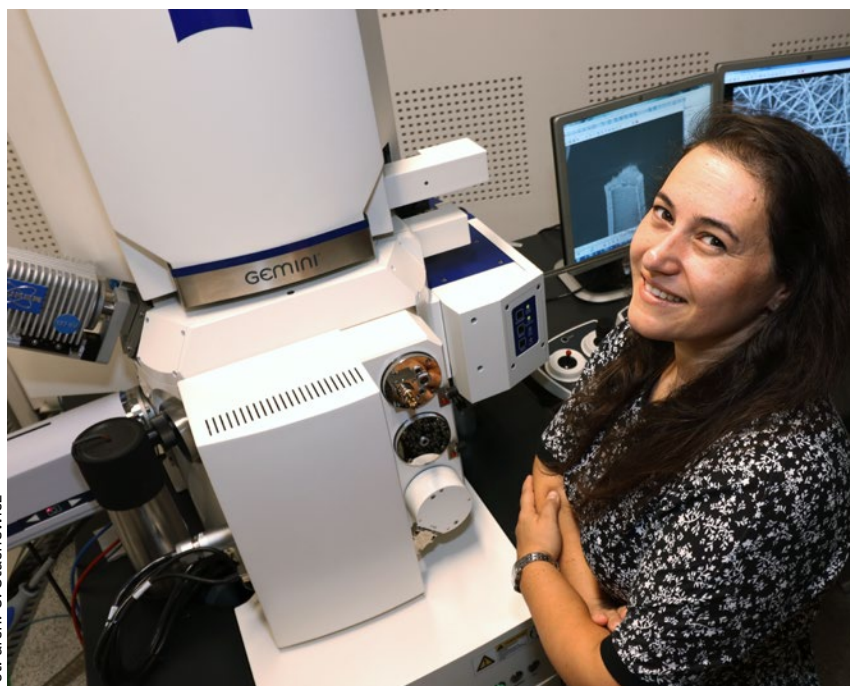

foto. arch. U. Stachewicz

Kluczem do produkcji kompozytów jest elektroprzędzenie umożliwiające projektowanie nowatorskich kompozytów opartych na porowatych membranach. Nanowłókna polimerowe, z których zostanie zbudowany materiał, będą składać się z włókien milion razy mniejszych niż ludzki włos. Będą mogły one zmienić efektywność zarządzania energią ciepłą, umożliwiając zwiększenie oszczędności w codziennym życiu. Ważnym aspektem nowych materiałów będzie też ich biodegradowalność i możliwość recyklingu. Pozwoli to na redukcję śladu środowiskowego wielu urządzeń, z których korzystamy na co dzień.

– Otrzymanie grantu ERC jest dla mnie bardzo dużym wyróżnieniem i daje mi możliwość spełniania naukowych marzeń. Moje badania często są inspirowane naturą i rozwiązaniami, które w świecie przyrody istnieją od bilionów lat. Cieszę się, że Komisja Europejska dostrzegła potencjał w tym kierunku badań – powiedziała dr hab. inż. Urszula Stachewicz, prof. AGH.

Jednym z poprzednich projektów naukowcy było pozyskiwanie wody z mgły, do którego również wykorzystano nanowłókna polimerowe. ERC przyznało prof. Urszuli Stachewicz, środki w wysokości 1,7 mln euro na projekt trwający pięć lat. W badaniach będzie uczestniczyć 10 osób, a prace rozpoczną się na początku 2021 roku. Poza naukowczynią z AGH tegorocznymi laureatami grantu ERC z Polski są dr Michał Pilipczuk i dr Wojciech Czerwiński z Uniwersytetu Warszawskiego.

Europejska Rada ds. Badań Naukowych przyznała w tegorocznej edycji konkursu fundusze o łącznej wartości 677 mln euro na 436 przełomowych projektów w 25 krajach.

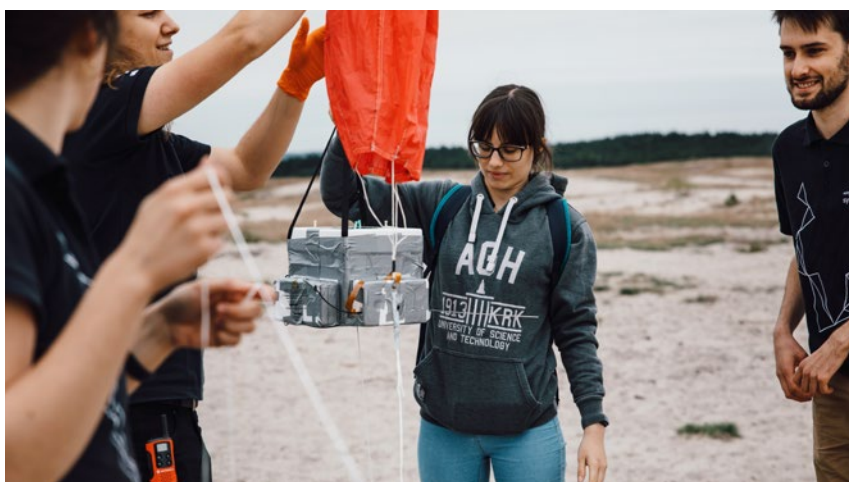
Wpływ promieniowania kosmicznego na komórki nowotworowe

Biuro Prasowe AGH

W tegorocznej edycji zawodów koto naukowe z AGH podjęto się sprawdzenia i opisanie wpływu promieniowania kosmicznego na komórki nowotworowe, ze szczególnym uwzględnieniem ich zdolności do rozmnażania. Cały eksperyment został przeprowadzony za pomocą ich autorskich urządzeń, m.in. usprawnionej wersji licznika Geigera. Na pokładzie gondoli wypuszczonej do stratosfery znalazły się urządzenia zbierające dane lotu (m.in. trasę, maksymalną wysokość, prędkość, przyspieszenie), a także mierzące warunki pogodowe takie jak temperatura. Co więcej, na pokładzie znalazły się również autorskie systemy lokalizacji gondoli, a także aparat wraz z urządzeniem przesyłającym na bieżąco obrazy ze stratosfery.

Balon studentów AGH rozpoczął swój około dwugodzinny lot na Pustyni Błędowskiej, a wylądował w okolicy Dobczyc – 60 kilometrów od miejsca startu. Zdjęcia z pokładu gondoli najdalej w Polsce zostały odebrane przez krótkofalowców z Łodzi i okolic Warszawy. Stratostat wzbił się na wysokość ok. 26 km, gdzie jego powłoka pękła, a gondola na spadochronie powróciła na ziemię. Tego typu badania możliwe były dzięki współpracy z naukowcami z Katedry Biochemii i Neurobiologii Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki. Inspiracją dla studentów z AGH Space Systems stanowił niedawny projekt doktora Joshui Chou i jego zespołu z University of Technology Sydney, w którym badał on oddziaływanie mikrogravitacji na komórki rakowe. W wyniku eksperymentu zespołu z Australii 80 proc. badanych komórek

Zespół AGH Space Systems wypuścił do stratosfery balon z komórkami nowotworowymi na pokładzie. Celem eksperymentu studentów Akademii Górniczo-Hutniczej było zbadanie wpływu promieniowania kosmicznego na komórki rakowe. Lot odbył się w ramach konkursu Global Space Balloon Challenge 2020.

fol. K. Cembrowski, KSAF AGH

Zespół AGH Space Systems podczas prac

nowotworowych przestało się ze sobą komunikować, a to z kolei bardzo obiecujący kierunek rozwoju medycyny.

Studenci z AGH już po raz czwarty wzięli udział w międzynarodowym konkursie lotów balonem stratosferycznym Global Space Balloon Challenge. W ubiegłym roku zespół zajął w nim drugie miejsce w kategorii Best Educational Initiative. Wówczas eksperyment polegał na zbadaniu wpływu warunków kosmicznych na pszczoły miodne.

fol. M. Talar, KSAF AGH

fol. M. Talar, KSAF AGH

Kalendarium rektorskie czerwiec–sierpień 2020

5 czerwca

- Posiedzenie Rady Nadzorczej KPT Sp. z o.o. (on-line).

8 czerwca

- Spotkanie z przedstawicielami firmy SANO, dotyczące współpracy z AGH.
- Wizyta Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego – rozmowy dotyczące rozwoju współpracy.

16 czerwca

- Webinarium „Internacjonalizacja w czasach pandemii”, organizowane przez Fundację Edukacyjną „Perspektywy” (on-line).

17 czerwca

- Posiedzenie Rady Związku Uczelni – Politechnika Krakowska.

18 czerwca

- Wizyta w Tarnowie – podpisanie umowy o współpracy AGH z Grupą Azoty S.A.

19 czerwca

- Ponowna Immatrykulacja po 50 latach – Pion Hutniczy.

20 czerwca

- Zakończenie roku akademickiego 2019/2020 Uniwersytetu Otwartego AGH.

23 czerwca

- Posiedzenie Kapituły Nagrody imienia Profesora Zbigniewa W. Engela.

25 czerwca

- Wmurowanie kamienia węgielnego pod nowy budynek Akademii Górniczo-Hutniczej, który ma pełnić funkcje dydaktyczne dla Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej.

26 czerwca

- Spotkanie z Prezesem JSW Innowacje w sprawie współpracy z AGH.

29 czerwca

- Konferencja „Wpływ COVID-19 na przemysł budowlany”, zorganizowana przez Sieć Badawczą Łukasiewicz – Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Krakowie.

1 lipca

- Nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej prof. Lechowi Czarnieckiemu (on-line).

7 lipca

- Posiedzenie Rady Nadzorczej KPT Sp. z o.o. w Krakowie.

8 lipca

- Otwarcie nowego budynku AGH, który będzie służył studentom i pracownikom dwóch wydziałów: Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej oraz Wiertnictwa, Nafty i Gazu.

14 lipca

- Walne Zebranie Członków Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego (online).

19 lipca

- Spotkanie z Marszałkiem Województwa Małopolskiego Witoldem Kozłowskim dotyczące kontynuacji rozwoju współpracy AGH z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim.

20 lipca

- Krakowska Rada Użytkowników MAN i KDMO.

24 lipca

- Spotkanie Rady Fundacji im. J. Juzonia – Warszawa.

24 sierpnia

- Wizyta w AGH Rektora elekta oraz Prorektora elekta ds. Współpracy Politechniki Wrocławskiej.

25 sierpnia

- Spotkanie z prof. E. Zschechem z Fraunhofer Institute for Ceramics Technologies and Systems (Drezno, Niemcy) oraz przedstawicielami Instytutu Inżynierii Materiałowej i Metalurgii PAN – rozmowy dotyczące dalszej współpracy z AGH.

26–27 sierpnia

- Posiedzenie Prezydium oraz Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich – AGH.

28 sierpnia

- Posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (on-line).

30 sierpnia

- Akademickie Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Górskim, zorganizowane przez AZS AGH w Orawce.

31 sierpnia 2020

- Uroczystości pogrzebowe śp. prof. Romana Neyka, rektora AGH w latach 1972–1975 i 1979–1981.

Jan Krauze.

Rektor w latach 1924–1926

Hieronim Sieński
Biblioteka Główna AGH

Jan Konrad Eligard Krauze urodził się 11 września 1882 roku w majątku Rakowicze, w powiecie lidzkim, w wywodzącej się z Inflant znanej polskiej rodzinie baronów Kelles-Krauzów. Posiadał tytuł barona. Początkowe nauki pobierał w domu, następnie uczył się w II Gimnazjum w Kijowie, które ukończył ze srebrnym medalem i w 1900 roku zdał maturę. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Fizyczno-Matematycznym Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie. W 1903 roku zdał I egzamin państwowy, tzw. półdyplom i przeniósł się na Wydział Mechaniczny Kijowskiego Instytutu Politechnicznego. W latach 1904–1905, z powodu rozruchów rewolucyjnych, uczelnia zawiesiła działalność, co wykorzystał student Krauze, wyjeżdżając do Wiednia i w tamtejszej fabryce „Hoffherr und Schrantz” odbywając – jako robotnik – półroczną praktykę zawodową. Wobec dalszego wrzenia rewolucyjnego w Kijowie, powodującego przerwę w studiowaniu, w roku akademickim 1905/1906 zapisał się na III rok studiów na Wydziale Budowy Maszyn Szkoły Politechnicznej we Lwowie. W 1907 roku uzyskał akademicki stopień inżyniera mechanika, jako „znamienicie uzdolniony”. Jesienią 1907 roku otrzymał stanowisko konstruktora w fabryce „Hoffherr und Schrantz” w Wiedniu, gdzie pracował do 1909 roku przy konstruowaniu kotłów parowych, lokomobili i młocarni. W tym okresie przygotował swoją pierwszą publikację „Młocarnia, jej teoria i konstrukcja”. Od 28 listopada 1909 roku do 31 października 1918 roku pracował w Szkole Politechnicznej. Jako docent prowadził wykłady z budowy maszyn rolniczych i leśnych. Równocześnie od listopada 1909 roku pełnił obowiązki asystenta przy Katedrze Maszynoznawstwa, a następnie od 30 września 1912 roku adiunkta-konstruktora w Katedrze Elementów Maszyn, kierowanej przez prof. Edwina Hauswalda. Na tym stanowisku pozostał do końca października 1916 roku, prowadząc również wykłady zleczone z Encyklopedii Maszyn dla wydziałów: inżynierii lądowej i wodnej, architektonicznego oraz chemicznego. Jako wyróżniający się młody naukowiec uzyskał stypendium naukowe na wyjazd za granicę celem poznania przemysłu maszynowego w Europie Zachodniej i organiza-

cję szkół technicznych. Zwiedził wówczas Niemcy, Szwajcarię, Holandię, Anglię i Francję. W okresie 1909–1910 w periodyku „Czas Techniczny” opublikował trzy niezwykle ważne artykuły „Kopaczki do ziemniaków”, „Postępy w budowie maszyn rolniczych w Niemczech” i dwuczęściowy „Maszyny do motorowej uprawy roli”. W tym czasie opublikował także w języku francuskim kilka prac o maszynach rolniczych. W 1912 roku na podstawie dysertacji „Rozważania nad teorią pługa” uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W 1913 roku ogłosił pracę badawczą „Techniczne badania pługa parowego”, a praktyczne wnioski z tej pracy zamieścił w odrębnej publikacji „Pług parowy w świetle cyfr”. W następnym roku opublikował pracę „Dynamika sit” omawiającą teorię przesiewania. Wybuch I wojny światowej zastał go w Zakopanem. Nie mogąc wrócić do Lwowa, wyjechał do Wiednia, gdzie przebywał do końca 1915 roku. W tym czasie rozpoczęła się jego działalność pozanaukowa. Zaczął sprawować różne stanowiska w administracji państwowej. Najpierw pełnił funkcję sekretarza ekspozytury wiedeńskiej Polskiego Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie, prowadzonej przez prof. E. Hauswalda. Jednocześnie zajmował się organizowaniem działalności członków Towarzystwa przebywających na uchodźctwie. Wspólnie z profesorem powołali Komitet Odbudowy Kraju. W 1916 roku powrócił do Lwowa i objął – poza obowiązkami na uczelni – funkcję referenta do spraw odbudowy rolniczej przy Wydziale Krajowym we Lwowie. Z końcem 1916 roku został mianowany referentem w Centrali Krajowej dla Gospodarczej Odbudowy Kraju. Po przeniesieniu Centrali do Krakowa, otrzymał na uczelni częściowy urlop i dzięki temu mógł poświęcić się sprawom odbudowy kraju. Początkowo przydzielony został do sekcji przemysłowej, jednakże już w 1918 roku został dyrektorem Departamentu Technicznego. Przeprowadził przejęcie zakładów z rąk okupantów i czuwał nad ich uruchomieniem. Przez pewien czas prowadził Zakłady Szlachetnej Wyprawy Fasadowej i Sztucznego Kamienia „Terrabona” w Krzeszowicach. Gdy w 1919 roku centrala została przejęta przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i w Krakowie utworzo-

fot. Koncern Ilustrowany Kurjer Codzienny - Archiwum Ilustracji

Profesor Jan Krauze - rektor Akademii Górniczej. Fotografia portretowa, widoczna na szyi łańcuch rektorski

fol. S. Malik

Tablica pamiątkowa w pawilonie B-2

Senat Akademii Górniczej w uroczystych togach. Stoją od lewej: dziekan Wydziału Górniczego prof. Jan Krauze, prorektor Edmund Chromiński, rektor Stanisław Skoczylas, dziekan Wydziału Hutniczego Mieczysław Jeżewski, grudzień 1929 roku

no Oddział Małopolski Ministerstwa Przemysłu i Handlu, on pozostając na dotychczasowym stanowisku, objął funkcję zastępcy kierownika Oddziału w Krakowie. W okresie działalności związanej z odbudową kraju (1918–1920) stworzył projekt uruchomienia produkcji maszyn rolniczych, w efekcie którego powstało kilka nowych fabryk, m.in. Fabryka Wozów Drogowych w Mszanie Dolnej. W 1918 roku objął również kierownictwo Zakładów Zaopatrzenia Wojskowego w Krakowie, którego produkcję, do lipca 1919 roku dostarczał do oblężonego i walczącego Lwowa (wojna polsko-ukraińska). W lipcu 1920 roku – na apel rządu W. Witosa – zgłosił się ochotniczo do armii, lecz w związku z uzyskaniem kategorii zdrowia „D”, pełnił jedynie obowiązki żołnierza- obrońcy w oddziale kwaterunkowo-budowlany w Dowództwie Okręgu Korpusu VI w Krakowie. Na wniosek prof. E. Hauswalda został w 1920 roku powołany na stanowisko kontrakto-

wego zwyczajnego profesora maszynoznawstwa Akademii Górniczej w Krakowie. Stanowisko to objął 1 listopada 1920 roku i przystąpił do organizowania katedry i zakładu. W tym czasie opracował podręcznik „Technologia mechaniczna”. 4 sierpnia 1922 roku Naczelnik Państwa mianował go profesorem zwyczajnym maszynoznawstwa Katedry Maszynoznawstwa I na Wydziale Górnictwa. Jako jej szef rozwinął ożywioną działalność organizacyjną i naukową. Stworzył silną katedrę i placówkę naukową, sam wiele publikując. Był autorem memoriału w sprawie rozszerzenia jednowydziałowej Akademii Górniczej do uczelni sześciowydziałowej, kształcącej absolwentów w szerokim zakresie, dla potrzeb odradzającego się przemysłu polskiego. W memoriale do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 czerwca 1921 roku domagał się utworzenia w Krakowie wyższej uczelni technicznej z następującymi wydziałami: górniczym, hutniczym, mechanicznym, elektromechanicznym, chemicznym i handlowym (ekonomiki i organizacji przemysłu). Wskazywał też na skutki posiadania niedostatecznej ilości kadry inżynierskiej. W tym wypadku powoływał się również i na sprawy narodowościowe. Jednym z argumentów ze strony niemieckiej przy podejmowaniu przez zwycięską koalicję decyzji o podziale Śląska był ten, że powstająca Polska nie posiada kadry technicznej i nie jest w stanie odbudować i zagospodarować przemysłu śląskiego. Profesor zwalczał i krytykował zakorzenioną w ówczesnej opinii polskiej tezę o podrzędności nauk technicznych na korzyść humanistyki. Dowodził też, że pogląd ten zemści się na nas srodze właśnie w okresie przetargów politycznych o polski Śląsk. Wykazywał w swoich obliczeniach, jak skromną posiadamy kadrę techniczną i co należy robić, aby szybko ten stan rzeczy poprawić. Apelowal o utworzenie politechnik w Krakowie, Poznaniu i Łodzi, o polonizację Politechniki Gdańskiej. W opracowanym memoriale o perspektywnym planie rozbudowy szkolnictwa technicznego w Polsce bardzo mocno uzasadniał nieekonomiczność tworzenia uczelni technicznych jednowydziałowych. Uważał, że tylko uczelnie wielowydziałowe mogą tworzyć silne i promieniujące ośrodki twórczej myśli naukowej i technicznej. Był prekursorem utworzenia wydziałów elektrycznego, mechanicznego i ceramicznego w AG. Jego perspektywiczne myślenie i kreatywność spowodowały zaangażowanie i działalność w strukturach AG. W roku akademickim 1923/1924 został wybrany prorektorem AG, a w latach 1924–1926, przez dwie kadencje, był rektorem AG. W 1926 roku zwrócił się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z prośbą o udzielenie pożyczki

fol. Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

w wysokości 10 000 zł na budowę domów profesorskich. Pożyczkę otrzymał, ale niezwykle ważny jest jeden z punktów warunkujących jej zabezpieczenie i wiele o nim mówiący. Profesor napisał tak: „Celem zabezpieczenia powyższej kwoty złożę w Kwesturze Akademii na czas aż do zupełnego wypłacenia pożyczki weksle na pełną sumę z podpisem swoim i swojej żony”. W latach 1927-1930, przez trzy kadencje, pełnił funkcję dziekana Wydziału Górniczego.

Na okres pełnienia funkcji rektora przypada ożywiona działalność związana z rozwojem naukowym i umacnianiem podstaw materialnych akademii oraz początkiem jej rozbudowy. W tym okresie powstały również definitywne podstawy przepisów o studiach, statut i regulamin.

Brał w tym wszystkim czynny udział. Krauze, jako inżynier i ekonomista oraz obywatel Rzeczypospolitej bolał nad tym, że wielu studentów długo studiowało. W 1925 roku wymyślił więc system, który trapi studentów do dnia dzisiejszego. Pomysł jego został bowiem przejęty przez czynniki administracyjne. Po raz pierwszy w Polsce wprowadził rygory. Polegały one na tym, że obowiązywała logiczna kolejność zdawania egzaminów, np. przystępujący do egzaminu z mechaniki musiał mieć zdaną matematykę, a rozpoczynający studia na latach wyższych musieli mieć uporządkowane indeksy, zaliczone zajęcia praktyczne i zdane odpowiednie egzaminy. Student, który dopuścił się przekroczenia regulaminu studiów, musiał złożyć prośbę o zezwolenie na dalsze studia. Profesor wszystkie zagadnienia traktował z punktu widzenia inżyniera i wychowawcy. Według niego student musiał zachowywać się zgodnie z prawami i zwyczajami akademickimi. Gdy zdarzały się zaniedbania, wówczas delikwent, odpowiednio ubrany, ogolony i ze starannie wyczyszczonymi butami, meldował się u niego i wręczał podanie, w którym jasno musiało być napisane, jaki przepis prawny czy obyczaj został złamany. Podanie, w zależności od rodzaju przekroczenia, było adresowane do profesora, dziekana lub nawet rektora. Niektóre sytuacje stawały się niezwykle ceremonialne. Za czasu rektoratu Krauzego zdarzyło się, że jeden ze studentów popełnił wykroczenie wymagające rektorskiego rozgrzeszenia, napisał podanie skierowane do JM Rektora drogą służbową przez dziekana i profesora. Z tym podaniem zgłosił się do profesora Krauzego, który miał pokój do pracy w budynku przy ulicy Smoleńsk. Ten przychylnie zaopiniował i pouczył delikwenta, aby zgłosił się

Profesor Jan Krauze

za dwa dni. Po załatwieniu spraw studenckich Krauze udał się do budynku rektoratu przy ulicy Loretańskiej 18, zabierając ze sobą podanie. Tam złożył je w dziekanacie, a nazajutrz, po uzyskaniu podpisu dziekana, jako rektor przychylił się do prośby studenta. Bacznie obserwowany przez studentów tok załatwiania sprawy wywołał ogólną wesołość.

Profesor opracował wiele wystąpień i publikacji. Ukazały się drukiem m.in. „Drogi rozwoju polskiego przemysłu metalowego” opublikowane w czasopiśmie „Mechanik” 7/1929, „Zarys wykładów gospodarki energetycznej” w 1931 roku. W 1925 roku objął równoległe prowadzenie wykładów z zakresu gospodarki energetycznej i transportowej w Wyższym Studium Handlowym w Krakowie, a od 1928 roku z zakresu maszynoznawstwa rolniczego na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wykładał również maszynoznawstwo budowlane w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

W okresie międzywojennym rozwijał ożywioną działalność społeczną. 27 lutego 1921 roku odbyło się w AG uroczyste zebranie w sprawie Górnego Śląska. Kolegium Profesorów wydało odezwę do polskiej młodzieży górnośląskiej, zachęcając ją do studiowania w AG. Na zaproszenie Komitetu Plebiscytowego w akcji plebiscytowej wzięli udział, jako delegaci AG, profesorowie: W. Goetel, W. Staronka i J. Krauze, którzy wygłaszali odczyty i zamieszczali artykuły w lokalnych dziennikach. W tym samym roku

Portret rektora Jana Krauze autorstwa Wincentego Wodzinowskiego w auli głównej AGH

Krauze został wybrany delegatem AG na Zjazd Górników i Hutników Polskich w Dąbrowie Śląskiej w dniach 30 października - 1 listopada 1921 roku. W 1921 roku został członkiem Komisji Bibliotecznej i pozostawał w niej do 1931 roku, a w latach 1923–1926 był jej przewodniczącym. Od 20 lutego 1936 roku, wspólnie z prof. W. Goetlem, należał do organizatorów i założycieli w Krakowie oddziału międzynarodowej organizacji Rotary Club (Rotary International). Od 1921 roku był czynnym członkiem Krakowskiego Towarzystwa Technicznego, a do 1925 roku wchodził w skład jego władz. Natychmiast po wybuchu II wojny światowej, wspólnie z rektorem W. Goetlem i prof. W. Łoskiewiczem, wyjechał do Lwowa, aby zgodnie z planem ewakuacji AG do Brzeżan w woj. tarnopolskim, organizować życie uczelni w nowych wojennych warunkach. Jednakże rozwój wydarzeń militarnych udaremnił ten plan. Już po akcji „Sonder Krakau” 6 listopada 1939 roku profesor 7 listopada powrócił do Krakowa. Sonderaktion Krakau to była niemiecka akcja pacyfikacyjna

skierowana przeciwko środowisku polskich uczonych, przeprowadzona 6 listopada 1939 w Krakowie, w trakcie której aresztowano i osadzono w obozach koncentracyjnych profesorów uczelni wyższych, w większości Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczej. Łącznie w ramach akcji uwięziono 183 osoby, w tym 21 z AG. O niezwykłym charakterze i odwadze profesora świadczy jego postawa po powrocie. W poczuciu solidarności z uwięzionymi, nie patrząc na ewidentne zagrożenie, poszedł do siedziby gestapo przy ul. Pomorskiej i wystąpił o zwolnienie pracowników AG lub dołączenie go do nich. Po południu 16 listopada 1939 roku Gestapo wkroczyło do mieszkania profesora i po brutalnie wykonanej rewizji aresztowało go i osadziło w więzieniu przy ul. Montelupich. Następnie 23 grudnia został osadzony w Nowym Wiśniczu, z którego 13 czerwca 1940 roku został zwolniony i powrócił do Krakowa. Z powodów zawodowych i materialnych wniósł podanie o koncesję na utworzenie jednorocznego kursu kreślarskiego. Koncesji nie udzielono, natomiast przyjęto projekt utworzenia takiego kursu, przydzielając ten kurs do powołanej do życia Szkoły Budownictwa o charakterze licealnym. W ten sposób został kierownikiem tego kursu i jednocześnie otrzymał możliwość pracy w tej placówce. Szybko włączył się w nurt tajnego nauczania. Jednakże oficjalnie pracował w Państwowej Szkole Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej. Była to dwuletnia szkoła górnicza założona i kierowana przez prof. W. Goetla za zgodą władz niemieckich, mieściła się w budynkach AG na Krzemionkach. Bezpośrednio po wyzwoleniu Krakowa w styczniu 1945 roku przystąpił do uruchomienia, odbudowy i wznowienia działalności Akademii. W 1946 roku profesor doprowadził do utworzenia Wydziału Elektromechanicznego AG i w latach 1946–1950 był jego pierwszym dziekanem. Ponadto od 1946 roku był kierownikiem Zakładu Maszyn I, a w latach 1952–1960 kierownikiem Katedry Części Maszyn Wydziału Mechanizacji Górnictwa i Hutnictwa (od 1957 roku nazywał się Wydział Maszyn Górniczych i Hutniczych, a od 1992 roku Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki). Stosownie do nowych przepisów zadbał o odnowienie swoich stopni naukowych. 30 listopada 1954 roku Centralna Komisja Kwalifikacyjna uchwaliła nadanie stopni doktorów nauk technicznych lub innych pracowników AGH. W tej grupie był też i profesor Krauze. Profesor był człowiekiem i naukowcem z innej epoki, nie przystawał do czasów socjalistycznych. Jednakże jego wiedza i dokonania były niepodważalne, mimo że próbowano je deprecjonować. Jakże wymownie brzmi opinia PZPR Podstawowej Organizacji Partyjnej Studentów Akademii Górniczej z lipca 1950 roku przestana do

Ministerstwa Szkół Wyższych i Nauki oceniająca dziekanów i prodziekanów. Napisano w niej, m.in. „Jako wykładowca i naukowiec nie nadąża za postępowaniem wiedzy technicznej, co jest związane z jego podeszłym wiekiem i ze środowiskiem, z którego wyszedł. Pod względem swojej podstawy społeczno-politycznej w ostatnim okresie czasu wykazuje chęć udziału w pracy nad przebudową demokratyczną Wyższych uczelni. Jako dziekan ma trudności z zorganizowaniem pracy na terenie Wydziału. Komitet POP nie jest w tej chwili w stanie ze względu na skład Rady Wydziału podać innego kandydata na jego miejsce”. Profesor wydał litografowane wykłady „Elementów maszyn” i „Technologii mechanicznej metali i drzewa”, opublikował również wiele artykułów o organizacji szkolnictwa akademickiego i organizacji państwa. W okresie powojennym brał udział w odtwarzaniu struktur Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP) w Krakowie, przez kilka lat pełnił funkcję przewodniczącego Krakowskiego Koła SIMP. Na Walnym Zjeździe w 1950 roku został wybrany członkiem honorowym SIMP. W uznaniu dokonanych odznaczony został licznymi orderami i medalami, m.in.: Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 10-lecia Odzyskania Niepodległości, Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę.

W 1955 roku, na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Wychowanków AGH, po raz pierwszy wyróżniono czterech wybitnych, zasłużonych członków tytułem członka honorowego. Jednym z nich był prof. Krauze i jego nazwisko, jako trzecie, widnieje na tablicy „Członkowie Honorowi Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie” na parterze Budynku Głównego AGH.

Jest to niezwykle istotne, jeśli się zauważy, że nie jest on absolwentem akademii. 3 sierpnia 1960 roku, w wieku 78 lat przeszedł na emeryturę. Nie zerwał jednak więzów z akademią, wydziałem i katedrą, której pozostał duchowym opiekunem. Profesor pozostał jedną z najbardziej znanych i popularnych postaci AGH, będąc prawie od samego jej powstania bardzo żywo związany z jej losami, sam będąc współorganizatorem i współtwórcą uczelni, zaskarbił sobie głęboką wdzięczność i miłość ogromnej rzeszy jej absolwentów i współpracowników. Jego plany z lat 20. o wielowydziałowej akademii ziściły się kilkadziesiąt lat później.

Zmarł 10 listopada 1969 roku w Krakowie i został pochowany na cmentarzu Rakowickim. Kwaterna XXII A, rząd zach., miejsce 8.

Na parterze pawilonu B-2, jednej z siedzib Wydziału Inżynierii Materiałowej i Robotyki, znajduje się tablica pamiątkowa dedykowana profesorowi Janowi Krauze, zawierająca jego podobiznę i następujące słowa:

PROFESOROWI DR. INŻ.
JANOWI KRAUZEMU
1894 - 1969
REKTOROWI UCZELNI
W LATACH 1924 - 1926
ZAŁOŹYCIELOWI I WIELOLETNIEMU
DZIEKANOWI WYDZIAŁU
ELEKTRO-MECHANICZNEGO
WYCHOWAWCY I NAUCZYCIELOWI
WIELU ROCZNIKÓW STUDENCKICH
CZŁOWIEKOWI DOBREGO SERCA
WYCHOWANKOWIE I WSPÓŁPRACOWNICY

Jest to piękny dowód pamięci o profesorze, który zawiera jednak pewną nieścisłość, błędny rok urodzenia.

W 1932 roku Wincenty Wodzinowski wykonał jego portret rektorski, który zawisł w gabinecie rektorskim. W 1957 roku Alojzy Siwecki odrestaurował obraz i obecnie wisi on w auli głównej AGH.

Źródła do biogramu:

- Album inżynierów i techników w Polsce. Lwów 1932, s. 41, [foto]
- Akta osobowe (AGH) - Jan Krauze, [foto]
- Bolewski A., Pierzchała H.: Martyrologia profesorów Akademii Górniczej w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych. Kraków 1985, s. 24-133, [foto]
- Jubileusz Profesora Jana Krauzego. Hutnik 1968, nr 1, s. 54-55
- Księga wychowanków i wychowawców Akademii Górniczej w Krakowie (1919-1949). Oprac. J. Sulima-Samujłto. Kraków 1979, s. 91
- Materiały Informacyjne [nr 1]. Komisja Propagandowa Komitetu Obchodu 50-lecia AGH. Kraków 1969, s. 19-23
- Non omnis moriar... : groby profesorów AGH Cmentarz Rakowicki. [Z. 1]. Oprac. H. Sierński. Kraków 2018, s. 51-52, [foto]
- Paczyńska I.: Aktion gegen Universitäts-Professoren: (Kraków, 6 listopada 1939 roku) i okupacyjne losy aresztowanych. Kraków 2019, s. 173-671, [foto]
- Prof. dr inż. Jan Krauze. Wektor 1957, nr 10, s. 6
- Słownik biograficzny techników polskich. Z. 2. Red. T. Skarżyński. Warszawa 1992, s. 92-93
- Trudne lata Akademii Górniczej. Napisali Andrzej Bolewski [et al.]. Kraków 1989, s. 13-493
- Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokółowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 173, [foto]
- Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w latach 1919-1967. Oprac. J. Sulima-Samujłto oraz zespół aut. Kraków 1970, s. 623 (Wydawnictwa Jubileuszowe 1919-1969) Życiorysy profesorów i asystentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1919-1964). Red. M. Odlanicki-Poczobutt. Kraków 1965, s. 79-85, [foto] (Zeszyty Naukowe. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; nr 41, z. spec. 4).

Nie żyje prof. Roman Ney, były Rektor AGH

Katarzyna Wrzosczyk

Z ogromnym żalem informujemy o śmierci prof. Romana Ney – wybitnego geologa, nauczyciela akademickiego, profesora nauk technicznych, Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej w latach 1972–1975 oraz 1979–1981.

Prof. dr hab. inż. Roman Ney urodził się 18 lutego 1931 r. w Pińsku (obecnie Biało-ruś). W 1955 r. ukończył studia w Akademii Górniczo-Hutniczej, w 1962 r. uzyskał stopień doktora, w 1967 roku – doktora habilitowanego, w 1972 roku – profesora nadzwyczajnego, a w 1976 roku – profesora zwyczajnego. W 1952 roku rozpoczął pracę na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym AGH, gdzie pracował do 1995 r. W AGH zajmował stanowisko zastępcy asystenta, asystenta, adiunkta (1952–1968), docenta (1968–1971), profesora, dyrektora Instytutu Surowców Energetycznych AGH (1979–1992). W 1995 roku przeniósł się na Wydział Paliw

i Energii. W latach 1996–2001 kierował Katedrą Polityki Energetycznej. Pełnił funkcję Prorektora AGH w latach 1969–1972 oraz Rektora AGH w latach 1972–1975, 1979–1981. W ramach badań porównawczych prowadzonych w Polsce, na Ukrainie, w Rumunii, na Morawach i w Słowacji opracował nowe ujęcie budowy geologicznej zapadliska przedkarpackiego i obszarów przyległych, co przyczyniło się do rozwoju poszukiwań naftowych i odkrycia złóż gazu. Opracował podstawy naukowe i stworzył nowy kierunek badań o nazwie „gospodarka surowcami mineralnymi”. Był współinicjatorem badań nad wykorzystaniem energii geotermalnej dla ciepłownictwa.

Profesor był autorem licznych prac oryginalnych, książek, patentów i ekspertyz; promotorem prac doktorskich i habilitacyjnych. Jako członek PAN prof. Roman Ney zajmował stanowisko kierownika Zakładu Gospodarki Surowcami Mineralnymi, dyrektora Centrum Podstawowych Problemów Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN. Pełnił funkcję sekretarza naukowego Oddziału w Krakowie (1978–1980), sekretarza Wydziału Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych (1984–1988), sekretarza naukowego PAN (1988–1989) oraz wiceprezesa (1990–1992). Od 1989 roku był członkiem czynnym PAU. W latach 1974–1978 zajmował stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Geologicznego oraz redaktorem naczelnym czasopism geologicznych. Profesor pełnił funkcję przewodniczącego Państwowej Rady Energetycznej, zastępcy przewodniczącego Rady Naukowej Tatrzańskiego Parku Narodowego, przewodniczącego Komisji Nauki i Postępu Technicznego. Był członkiem Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Rady Nadzorczej Geotermii Podhalańskiej SA, Komisji Ochrony Kopalni Soli i Miasta Wieliczka. W latach 1989–1991 był posłem na Sejm IX kadencji.

W 1998 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa Akademii Rolniczo-Technicznej. W 2005 roku Akademia Górniczo-Hutnicza przyznała prof. Romanowi Neyowi tytuł doktora honoris causa za wybitne osiągnięcia w dziedzinie geologii naftowej i geotermii, stworzenie podstaw teoretycznych i szkoły w zakresie gospodarki surowcami mineralnymi i energią, wykształcenie wielu pokoleń specjalistów naftowych i górniczych, a także w uznaniu wielkich zasług dla AGH. Za swoje osiągnięcia otrzymał wiele odznaczeń i nagród, m.in.: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, nagrodę Ministra Edukacji Narodowej (pięciokrotnie), medal im. M. Kopernika PAN, medal „Za zasługi przy odnowie zabytków Krakowa”, a także francuskie odznaczenie państwowe nadawane wybitnym naukowcom Order Palmy Akademickiej.

AGH w czołówce Rankingu Perspektyw

Oprac. Dział Informacji i Promocji

W tym roku w kategoriach „Potencjał naukowy”, „Warunki kształcenia”, „Publikacje” oraz „Efektywność naukowa” AGH zajęła I miejsce wśród uczelni technicznych.

W Rankingu Studiów Inżynierskich kierunki Górnictwo i Geologia oraz Mechatronika uplasowały się na I miejscu.

W aktualnej ofercie kształcenia AGH kierunek Górnictwo i Geologia prowadzony jest pod innymi nazwami na następujących wydziałach: Wydział Górnictwa i Geoinżynierii, Wydział

W tegorocznym Rankingu Szkół Wyższych, przygotowanym przez Fundację Edukacyjną Perspektywy, Akademia Górniczo-Hutnicza zajęła czwarte miejsce w zestawieniu ogólnym uczelni oraz drugie miejsce w kategorii uczelni technicznych.

Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska oraz Wydział Wiertnictwa, Nafty i Gazu. Kierunek Mechatronika prowadzony jest pod nazwą Inżynieria Mechatroniczna na Wydziale Inżynierii Mechatycznej i Robotyki.

wybrane pozycje – pełna oferta: www.wydawnictwa.agh.edu.pl

Nowości Wydawnictw AGH

oprac. Agnieszka Rusinek
(na podstawie fragmentów książki i recenzji)

Publikacji poświęconych mięczakom na polskim rynku jest tylko kilkanaście, ale nawet wśród nich nie ma pozycji dotyczącej głowonogów. Monografia śp. Profesora Andrzeja Samka, będąca kompendium wiedzy o tej grupie zwierząt, zasługuje zatem na szczególną uwagę.

Z książki dowiemy się o miejscu głowonogów w systematyce mięczaków, o ich budowie, miejscu występowania, trybie życia i inteligencji, poznamy ewolucję głowonogów od kambru po współczesne i „odkryjemy” wiele gatunków, których przeglądnął Autor poświęcił jeden z rozdziałów. Dowiemy się również, jak ewoluowała budowa muszli, jakie ona miała funkcje kiedyś, a jakie ma dzisiaj, na jakiej zasadzie działają ramiona i przysawki u kałamarnic, ośmiornic i mątew, co to jest ruch odrzutowy w mechanice pływania, po co głowonogom chromatofory i narządy świetlne. Ze zdumieniem odkrywamy, że głowonogi jako jedyne mięczaki mają szkielet chrząstki i potrafią „myśleć” (strategie polowań), a nawet „uczyć się” (ucieczka z zamkniętego stoja).

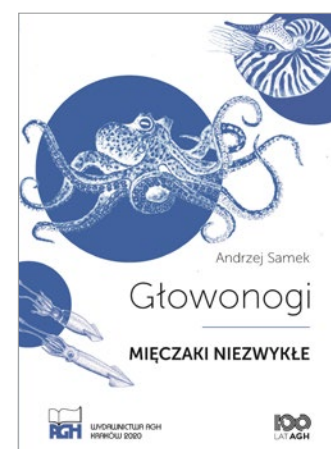
Wartością dodaną tej znakomitej publikacji jest jej „aspekt inżynierski”. Autor wskazuje na związek budowy z funkcją, łączy wiedzę zoologiczną i techniczną, dzięki czemu w głowonogach dostrzeżemy „maszyny” wykonujące określone zadania.

Uzupełnieniem wiedzy biologicznej są informacje o roli głowonogów w kulturze – legendy (m.in. mitologiczna walka Herkulesa z hydrą lerneńską czy średniowieczne wyobrażenia krakenów), wizerunki głowonogów na wazach okresu minojskiego, rysunki Erika Warrena i Pierre’a Montforta, obecność głowonogów w literaturze („Moby Dick” Hermana Melville’a, „20 000 mil podmorskiej żeglugi” Juliusza Verne’a, „Pracownicy morza” Victora Hugo). Książka jest wielofunkcyjna – można ją traktować zarówno jako podręcznik dla studentów biologii czy oceanografii, jak i opracowanie popularne, po które chętnie sięgnie amator pasjonat życia morskiego, a nawet miłośnik legend, mitów i sztuki.

Swoją pracę Profesor Andrzej Samek bogato ilustrował własnoręcznie przygotowanymi rysunkami, z których część wykonał mieszaną techniką akwareli i gwaszu, a część piórkiem z wykorzystaniem pracochłonnego szrafu i kropkowania (charakterystycznych np. dla grafik w XIX-wiecznych atlasach zoologicznych i botanicznych). Przepiękne, precyzyjne i perfekcyjne ryciny autorstwa Pana Profesora podnoszą wartość publikacji, którą można traktować również jako album.

Głowonogi – mięczaki niezwykle

Andrzej Samek

Media o AGH

Biuro Prasowe AGH

Autonomiczne pojazdy, telechirurgia, geoenergetyka – nowy budynek AGH oficjalnie otwarty

Wyborcza Kraków, 08.07.2020 r.

Na kampusie AGH, w miejscu przesadzonej dwa lata temu 34-letniej lipy, stoi już nowy budynek. A w nim kilkadziesiąt specjalistycznych laboratoriów, które mają pomóc w transformacji energetycznej, adaptacji do zmian klimatu i rozwoju medycyny. Nowy, sześciokondygnacyjny budynek przy ul. Reymonta będzie służył studentom i pracownikom dwóch wydziałów: Wiertnictwa, Nafty i Gazu oraz Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej. Jak podkreśla rektor AGH prof. Tadeusz Słomka, nowy obiekt powstał właśnie z ich inicjatywy, one także poniosły część kosztów jego budowy. - Całość inwestycji kosztowała około 30 mln zł. 7 mln pochodziło ze wsparcia od Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, drugą część podzieliśmy po połowie pomiędzy uczelnię a te dwa wydziały - mówił podczas uroczystego otwarcia budynku rektor, dodając, że to siódma duża inwestycja uczelni oddana do użytku w trakcie jego dwóch kończących się właśnie kadencji na stanowisku. - Można więc powiedzieć, że AGH praktycznie co roku oddaje jakąś piękną nową inwestycję. Jestem przekonany, że moi następcy będą tę tradycję kontynuować, a może nawet ten wynik poprawią - podkreślał. - Cieszymy się, że nadal jesteśmy w obrębie Kampusu AGH, tym bardziej że to rzadki przypadek, by praktycznie wszystkie uczelniane

budynki znajdowały się w jednym miejscu. Nie ma chyba drugiej takiej uczelni w Polsce. A miejsce na nowe obiekty jeszcze jest. W budynku o kubaturze ok. 14 tys. m sześć. i powierzchni użytkowej wynoszącej 2,8 tys. m kw. znajdują się przede wszystkim pomieszczenia dydaktyczne i laboratoryjne. Całość jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, posiada też system ogrzewania geotermalnego opartego na pompach ciepła. Budowa rozpoczęła się w 2018 r., od głośnego przesadzenia 34-letniej lipy znajdującej się w miejscu nowo powstałego obiektu. - Tym zielonym akcentem rozpoczęliśmy prace, których celem było stworzenie budynku nie tylko pięknego i nowoczesnego, ale też spełniającego swoje funkcje ekologiczne oraz zgodnego z szeroko rozumianymi zasadami zrównoważonego rozwoju - podkreślał prof. Rafał Wiśniowski, dziekan Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu. - Laboratoria są mocno skupione wokół trzech obszarów: szeroko pojętej elektromobilności, inżynierii biomedycznej i rzeczywistości wirtualnej związanej z medycyną oraz badań związanych z zastosowaniem struktur mikrokrzemowych. Poszerzamy tym samym swoją bazę laboratoryjną i mam nadzieję, że nie będzie to tylko nowa powierzchnia, ale i nowe pomysły oraz koncepcje - mówił prof. Ryszard Sroka, dziekan WEAIiB.

AGH z tytułem Europejskiego Uniwersytetu Kosmicznego TVP Kraków, 10.07.2020 r.

W prestiżowym konkursie Komisji Europejskiej „European Universities” Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie uzyskała zaszczytny tytuł Uniwersytetu Europejskiego. Dzięki otrzymanemu projektowi AGH rozwijać będzie kształcenie, naukę i technologie związane z badaniem i wykorzystaniem kosmosu. Uniwersytety Europejskie to porozumienie instytucji szkolnictwa wyższego z całej Unii. Tworzą one sieć uczelni, które mają za zadanie integrować Europejczyków i przyczyniać się do wzrostu konkurencyjności uczelni z Europy. Pomysłodawcą konkursu jest prezydent Francji Emmanuel Macron. Zwycięskie konsorcjum pod nazwą „European Space University for Earth and Humanity” (Europejski Uniwersytet Kosmiczny dla Ziemi i Ludzkości) UNIVERSEH Akademia tworzyć będzie wspólnie z czterema innymi europejskimi uczelniami z Francji, Niemiec, Luksemburga i Szwecji. Warto

przypomnieć, że AGH wspiera przemysł kosmiczny licznymi projektami realizowanymi przez kadrę oraz studentów. Innowacyjne konstrukcje raket, sond kosmicznych, łazików marsjańskich czy balonów stratosferycznych tworzą między innymi studenci zrzeszeni w kole naukowym AGH Space Systems, wielokrotnie nagradzanym na arenie międzynarodowej. Ponadto w AGH prężnie rozwija się górnictwo kosmiczne, w obszarze którego pracują eksperci z Wydziału Górnicztwa i Geoinżynierii oraz Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu. Dodatkowo w AGH realizowany jest wspólnie z Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk projekt „LOOP - Landing Once on Phobos”. Wyniki prac naukowców zostaną wykorzystane do planowanej misji lądowca na jednym z księżyców Marsa. Badania prowadzone w AGH są częścią projektu Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA).

Studenci z AGH badają wpływ promieniowania kosmicznego na komórki nowotworowe

Nauka w Polsce PAP, 15.07.2020 r.

Zespół AGH Space Systems wystąpił do stratosfery balon z komórkami nowotworowymi na pokładzie. Celem eksperymentu studentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie było zbadanie wpływu promieniowania kosmicznego na komórki rakowe. Jak wyjaśniła we wtorek

rzeczniczka uczelni Anna Żmuda-Muszyńska, lot odbył się w ramach międzynarodowego konkursu lotów balonem stratosferycznym Global Space Baloon Challenge 2020. Krakowscy studenci po raz czwarty uczestniczyli w tym współzawodnictwie. „W tegorocznej edycji zawodów

koło naukowe z AGH podjęło się sprawdzenia i opisanie wpływu promieniowania kosmicznego na komórki nowotworowe, ze szczególnym uwzględnieniem ich zdolności do rozmnażania” - wyjaśniła przedstawicielka uczelni. Cały eksperyment został przeprowadzony za pomocą ich autorskich urządzeń, m.in. usprawnionej wersji licznika Geigera. Na pokładzie gondoli wypuszczonej do stratosfery znalazły się urządzenia zbierające dane lotu (m.in. trasę, maksymalną wysokość, prędkość, przyspieszenie), a także mierzące warunki pogodowe, takie jak temperatura. Na pokładzie znalazły się również autorskie systemy lokalizacji gondoli, a także aparat wraz z urządzeniem przesyłającym na bieżąco obrazy ze stratosfery. Balon studentów AGH rozpoczął swój około dwugodzinny lot na Pustyni Błę-

dowskiej, a wylądował w okolicy Dobczyc - 60 kilometrów od miejsca startu. Zdjęcia z pokładu gondoli najdalej w Polsce zostały odebrane przez krótkofalowców z Łodzi i okolic Warszawy. Stratostat wzbił się na wysokość ok. 26 km, gdzie jego powłoka pękła, a gondola na spadochronie powróciła na ziemię. Według zapowiedzi, wyniki eksperymentu na komórkach nowotworowych będą znane za około 10 dni. Badania są prowadzone we współpracy z naukowcami z Katedry Biochemii i Neurobiologii Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH. W zeszłorocznej edycji konkursu Global Space Baloon Challenge zespół AGH Space Systems zajął drugie miejsce w kategorii Best Educational Initiative. Wówczas eksperyment polegał na zbadaniu wpływu warunków kosmicznych na pszczoły miodne.

Potrzeba matką wynalazków - a w tym wypadku konkretnie wyzwania związane z szalejącym koronawirusem. Student Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie stworzył UNIKEY - narzędzie do bezdotykowego otwierania drzwi oraz trzymania się poręczy i uchwytów w środkach komunikacji miejskiej. Dzięki takiemu przyrządowi można unikać kontaktu z klamkami i innymi powierzchniami często dotykanyymi w miejscach publicznych, a tym samym ograniczyć rozprzestrzenianie się bakterii i wirusów. Innowacyjne rozwiązanie powstało właśnie w czasie pandemii koronawirusa. Wynalazcą jest Daniel Wieczorek, student Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki AGH. Jak przekazuje krakowska uczelnia, postanowił swoim przyrządem rozwiązać problem konieczności masowego używania jednorazowych rękawiczek czy woreczków foliowych w czasie pandemii w miejscach takich jak sklepy czy komunikacja miejska. - Środki ochrony osobistej są źródłem dużej ilości dodatkowych odpadów, co więcej konieczne jest

częste ich wymienianie. Aby uniknąć przenoszenia drobnoustrojów powstał poręczny przyrząd wielokrotnego użytku łączący w sobie kilka funkcji, czyli UNIKEY - informuje AGH. Twórca rozwiązania wyjaśnia, że unikatową cechą narzędzia, odróżniającą go od podobnych rozwiązań na rynku, jest możliwość jednoczesnego naciskania klamki i operowania drzwiami. - W procesie projektowania UNIKEY celem było stworzenie przyrządu, który jest w pełni funkcjonalny, wygodny w użyciu oraz wytrzymały. Kształt, wielkość oraz materiał, z jakiego wykonałem narzędzie, zostały dobrane na drodze wielu testów i prób. Wyjątkową cechą, wynikającą z kształtu oraz wytrzymałości materiału, jest możliwość naciskania klamki i jednoczesnego operowania drzwiami - tłumaczy Daniel Wieczorek. Przedmiot został wykonany z wysokiej jakości tworzywa sztucznego - poliacetalu. Jest on biokompatybilny - używany w protezach, implantach, przyrządach chirurgicznych - a także odporny na środki dezynfekcyjne.

Kraków. Student AGH wynalazł bardzo przydatny gadżet na czas pandemii

Diennik Polski, 7.08.2020 r.

Kierunki informatyczne cieszyły się w tym roku największym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia pierwszego stopnia na Politechnice Krakowskiej i AGH w pierwszej turze rekrutacji prowadzonej na tych uczelniach. Podobnie jak na PK, także na Akademii Górniczo-Hutniczej najpopularniejsze były w tym roku kierunki informatyczne. Pierwsze miejsce przypadło Informatyce - to kierunek prowadzony przez dwa wydziały: Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji oraz Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej. O przyjęcie na ten kierunek starało się 1289 osób. Kolejne pod względem popularności były Informatyka i Systemy Inteligentne (Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej, 1027 kandydatów), a także Informatyka Stosowana (Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej, 757 chętnych). „Łącznie na te trzy

kierunki mieliśmy w tym roku ponad 3 tys. podań” - powiedziała PAP Natalia Bujak z biura prasowego AGH. Pierwszą piątkę kierunków z największą liczbą podań zamykają Automatyka i Robotyka (WEAiB, 740 chętnych) oraz Budownictwo (Wydział Górnictwa i Geoinżynierii 540 kandydatów). Jeśli chodzi o kierunki z największą liczbą kandydatów na jedno miejsce, to w czołówce są: Informatyka i Systemy Inteligentne, gdzie o jedno miejsce walczy ponad 11 chętnych, Cyberbezpieczeństwo (WIEIT, ponad 8 kandydatów na miejsce), Nowoczesne Technologie w Kryminalistyce (WIEIT, Wydział Humanistyczny, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki ponad 7 chętnych) i Informatyka Stosowana (ponad 6 osób na miejsce). Rekrutacja na AGH prowadzona jest w formie elektronicznej. Obecnie zakończyła się pierwsza jej tura. Planowane są jeszcze trzy. Najbliższa rozpocznie się w piątek.

Kierunki informatyczne najpopularniejsze w rekrutacji na Politechnikę Krakowską i AGH

Radio Kraków, 21.08.2020 r.

„Diamentowy Grant” dla studenta AGH

Dział Informacji i Promocji

Mgr inż. Grzegorz Węgrzyn, który obronił pracę magisterską na kierunku Mikroelektronika w Technice i Medycynie na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej, został laureatem IX konkursu w ramach programu Diamentowy Grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Grzegorz Węgrzyn będzie kierował projektem badawczym pt. „Rozwój detektorów pikselowych promieniowania X o zwiększonej rozdzielczości energetycznej”. Na jego realizację otrzymał grant w wysokości 219 633,00 zł. Opiekunem naukowym projektu jest dr hab. inż. Robert Szczygieł, prof. AGH z Katedry Metrologii i Elektroniki. Młody badacz zajmie się poszukiwaniem nowych rozwiązań układowych dla hybrydowych detektorów pikselowych, dzięki którym możliwe będzie zwiększenie ich energetycznej zdolności rozdzielczej. Jest to ważny aspekt z punktu widzenia różnych zastosowań (np. medycyna – tomograf, fizyka – wielki zderzacz hadronów), lepsza rozdzielczość energetyczna pozwala na dokładniejsze wykony-

wanie pomiarów energii promieniowania. Obecne rozwiązania wyczerpują już swoje możliwości, głównie z powodu innych ograniczeń układowych, jak np. moc pobierana przez układ, albo ilość dostępnego miejsca w układzie.

W tym roku minister Wojciech Murdzek przyznał ok. 14 mln zł na finansowanie projektów wybitnie uzdolnionych studentów studiów jednolitych magisterskich lub absolwentów studiów I stopnia, prowadzących badania naukowe na wysokim poziomie i posiadających wyróżniający się dorobek naukowy.

W IX edycji konkursu Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyłonił 69 laureatów. Otrzymają oni nawet do 220 tys. zł na realizację swoich pierwszych samodzielnych projektów badawczych, trwających od 12 do 48 miesięcy. W trakcie realizacji projektu będą mogli pobierać wynagrodzenie w wysokości do 2500 zł miesięcznie.

Laureaci zostali wyłonieni spośród 173 wnioskodawców w dwustopniowym postępowaniu konkursowym.

Obrazowanie metodą rezonansu magnetycznego

UNIKEY - pomysłowy projekt na czas pandemii

Biuro Prasowe AGH

Daniel Wieczorek, student Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki AGH postanowił swoim przyrządem rozwiązać problem masowego używania jednorazowych rękawiczek czy woreczków foliowych w czasie pandemii w miejscach takich jak sklepy czy komunikacja miejska. Środki ochrony osobistej są źródłem dużej ilości dodatkowych odpadów, co więcej konieczne jest częste ich wymywanie. Aby uniknąć przenoszenia drobnoustrojów powstał poręczny przyrząd wielokrotnego użytku łączący w sobie kilka funkcji, czyli UNIKEY.

Twórca rozwiązania wyjaśnia, że unikalną cechą narzędzia, odróżniającą go od podobnych rozwiązań na rynku, jest możliwość jednoczesnego naciskania klamki i operowania drzwiami. - W procesie projektowania UNIKEY celem było stworzenie przyrządu, który jest w pełni funkcjonalny, wygodny w użyciu oraz wytrzymały. Kształt, wielkość oraz materiał, z jakiego wykonano narzędzie zostały dobrane na drodze wielu testów i prób. Wyjątkową cechą, wynikającą z kształtu oraz wytrzymałości materiału, jest możliwość naciskania klamki i jednoczesnego operowania drzwiami - tłumaczy Daniel Wieczorek. Przedmiot został wykonany z wysokiej jakości tworzywa

UNIKEY - narzędzie do bezdotykowego otwierania drzwi

fot. arch. D. Wieczorek

Student Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie stworzył UNIKEY - narzędzie do bezdotykowego otwierania drzwi oraz trzymania poręczy i uchwytów w środkach komunikacji miejskiej. Dzięki przyrządowi można zmniejszyć ryzyko kontaktu z klamkami czy powierzchniami często dotykanyymi w miejscach publicznych, a tym samym ograniczyć rozprzestrzenianie się bakterii i wirusów. Innowacyjne rozwiązanie powstało w czasie pandemii koronawirusa.

fot. arch. D. Wieczorek

sztucznego - poliacetalu. Jest on biokompatybilny - używany w protezach, implantach, przyrządach chirurgicznych - a także odporny na środki dezynfekcyjne.

Jedno z zastosowań UNIKEY - bezdotykowa podróż komunikacją miejską

Projekt realizowany jest w ramach startupu założonego przez studenta AGH. Narzędzie w całości wykonywane jest w Polsce i zostało już wprowadzone do sprzedaży. UNIKEY został także zarejestrowany w Urzędzie Unii Europejskiej Ds. Własności Intelektualnej i jest chroniony wzorem wspólnotowym.

Szczegółowe informacje dotyczące produktu znajdują się na profilach: Facebook Unikey - Unikaj dotykania klamek oraz Instagram unikey_dwdesign.

Nowe kierunki na studiach II stopnia

Dział informacji i Promocji

fot. Michał Kud

W ofercie kształcenia AGH na studia II stopnia (rekrutacja letnia w roku akademickim 2020/2021) znalazły się dwa nowe kierunki: Informatyka – Data Science na studiach stacjonarnych oraz Tworzywa i Technologie Motoryzacyjne na studiach niestacjonarnych.

Informatyka – Data Science (kierunek prowadzony przez Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji)

Studia na tym kierunku dostarczają wiedzy i kluczowych kompetencji w zagadnieniach analizy danych, metod uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji oraz projektowania i realizacji systemów informatycznych opartych na danych. Absolwenci posiadają szeroką wiedzę w zakresie m.in. metod eksploracji danych, statystycznego uczenia maszynowego, sieci neuronowych oraz algorytmów przetwarzania i rozumienia języka naturalnego. Ponadto biegle posługują się językiem angielskim technicznym oraz posiadają kompetencje społeczne niezbędne w pracy zespołowej i realizacji złożonych projektów informatycznych. Kierunek zapewnia również kompetencje w zakresie planowania i realizacji prac badawczych oraz ustawicznego uzupełniania zdobytej wiedzy dziedzinowej. Absolwenci kierunku są przygotowani do pracy w charakterze analityków danych, inżynierów danych oraz inżynierów oprogramowania w przedsiębiorstwach tworzących produkty i usługi oparte na systemach uczących się i metodach sztucznej inteligencji. Mogą podejmować pracę m.in. w korporacjach prowadzących serwisy społecznościowe i platformy handlu elektronicznego, firmach oferujących specjalizowane rozwiązania analityczne dla różnych sektorów gospodarki lub przedsiębior-

stwach wytwarzających dedykowane rozwiązania AI dla klientów zewnętrznych.

Tworzywa i Technologie Motoryzacyjne (kierunek prowadzony przez Wydział Odlewnictwa)

Absolwenci tego kierunku posiadają wiedzę z zakresu: zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, podstaw elektrotechniki, informatyki, komputerowego wspomagania procesów wytwarzania, mechaniki i wytrzymałości materiałów inżynierskich oraz ich zastosowania w projektowaniu tworzyw dla motoryzacji, właściwości materiałów inżynierskich dla motoryzacji, nowoczesnych technik i metod badawczych materiałów inżynierskich, technik wytwarzania materiałów dla motoryzacji w tym krystalizacji metali i stopów oraz materiałów sztucznych, podstaw konstrukcji elementów i całych podzespołów pojazdów, automatyzacji i robotyzacji procesów wytwarzania komponentów motoryzacyjnych, komputerowego projektowania bryłowego (CAD) oraz komputerowej grafiki użytkowej. Absolwent kierunku może pracować jako: inżynier procesu produkcji, inżynier technolog, konstruktor części i podzespołów dla branży motoryzacyjnej, inżynier nadzoru i inżynier ds. jakości, specjalista ds. komputerowego wspomagania procesów wytwarzania komponentów motoryzacyjnych, kierownik ds. logistyki, kierownik ds. transportu, laboranci oraz kadra naukowa.

Hortensja drzewiasta „Annabelle”

Ewa Czekaj-Kamińska
Dział Obsługi Uczelni

Charakterystyka rośliny

Piękne, majestatyczne i intrygujące, prawdziwe damy wśród krzewów. Królują od czerwca do późnej jesieni, choć rozkwit ich potęgi – w pełnym tego słowa znaczeniu – przypada na lipiec. Hortensja oczarowuje mnogością zielonkawych, a z czasem śnieżnobiałych kwiatostanów, których kaskady rysują elegancki pokrój rośliny. Preferuje żyzne, kwaśne gleby próchnicze. Najlepiej czuje się w zacisznych, ocienionych miejscach – tylko w takich warunkach liście przybierają ciemno zieloną barwę kontrastującą z bielą kwiatostanów. Rośliny w dobrych warunkach mogą dorastać do wysokości 1.5 m, natomiast rozmiary ich kwiatostanów wahają się w przedziale 20-30 cm i uzależnione są od obfitości i częstotliwości podlewania roślin.

Co ciekawe, kwiatostany hortensji drzewiastej w odmianie „Annabelle” nigdy nie zmieniają swojego koloru (nie posiadają antocyjanów odpowiedzialnych za kolor kwiatów), jak ma to miejsce w przypadku hortensji ogrodowych, których kolor kwiatów uzależniony jest od pH gleby, na której rosną (odcienie koloru niebieskiego wskazują na kwaśny odczyn gleby, różowe zaś na zasadowy). Dzięki swojemu klasycznemu pokrowi kwiatostanów, hortensja drzewiasta tej odmiany niezmiennie pojawia się na salonach, jako element dekoracyjny wewnątrz czy imponujących kompozycji bukietowych.

Dlaczego sadzimy hortensje?

Minimalizm i spektakularny efekt kwitnienia to główne powody, dla których możemy spotkać hortensje w otoczeniu budynków AGH. Ta efektowna roślina doskonale wpisuje się w przestrzenie reprezentacyjne naszego kampusu. Natomiast ze względu na wysoką mrozoodporność oraz dość niewielkie wymagania siedliskowe jest cennym elementem kompozycji roślinnych. Co więcej, ich kuliste kwiatostany niezwykle subtelnie harmonizują z klasycznym kształtem opraw oświetleniowych rozlokowanych na uczelni.

Lokalizacja na terenie kampusu

Hortensje to bardzo cenione rośliny dekoracyjne, a ich wyniosły pokrój nadaje przestrzeni eleganckiego charakteru. Nieprzypadkowo swoje walory prezentują nieopodal głównych budynków naszej uczelni. Rosną w otoczeniu gmachu A-0 oraz bu-

W tym cyklu przybliżamy wyjątkowe, często niepozorne rośliny, które odgrywają istotną rolę w nasadzeniach na kampusie AGH. Bohaterką tego wydania jest prawdziwa dama - hortensja drzewiasta „Annabelle”.

fot. P. Mysliwiec

dynku C-1, gdzie zachwycają przechodniów głównych ciągów pieszych kampusu. Są również tłem dla jednej z najbardziej cenionych rzeźb plenerowych „Dwoje” autorstwa Bronisława Chromego zlokalizowanej w okolicy budynku D-2.

Hortensje przy rzeźbie plenerowej „Dwoje”

Czy wiesz, że...?

...w tym roku zrobiliśmy prawdziwe „żniwa” kwiatów hortensji? Zebraliśmy kilka kilogramów tych wyjątkowych kwiatów, a wszystko dla celów naukowych. Otóż kwiaty hortensji drzewiastej „Annabelle” oraz hortensji ogrodowej rosnących na terenie naszego kampusu, posłużą do pozyskania ekstraktów i olejków będących składnikami m.in. mydeł oraz kremów. Naukowcy z Koła Naukowego BIOLOGICA z Wydziału Energetyki i Paliw będą badać właściwości substancji pozyskanych z tych cennych kwiatów. Sprawdzana będzie również zależność

między odczynem pH gleby, na której rosną kwiaty, a ilością pozyskanych substancji. Nasze kwiaty zostaną poddane szeregowi eksperymentów, takich jak proces destylacji czy pomadowanie w tłuszczu, inne natomiast zostaną zasuszone. Wszystkie te zabiegi umożliwią poznanie kwiatów tej rośliny z innej niż wizualna strony. Od dziś kwiaty hortensji powinny być kojarzone nie tylko jako piękny akcent w przestrzeni miasta, przydomowych ogrodów czy salonów naszych domów, ale jako roślina posiadająca szereg cennych właściwości i subtelny, niedoceniany... zapach!

Ach, co za dAGH!

Co łączy odległe krainy Babilonu z terenem naszej akademii? Odpowiedź brzmi: podniebne tarasy z bujną roślinnością.

fot. E. Czekaj-Kamińska

Roślinność ekstensywna na dachu przy bud. D-17

Wiata śmietnikowa przy bud D-17

fot. P. Mysliwiec

Te współczesne formy zagospodarowania dachów kompozycjami roślinnymi, obecne również na terenie naszego kampusu, mają swój początek już w starożytności. Nieistniejące już Wiszące Ogrody Semiramidy, zbudowane w VII-VI w. p.n.e. były na owe czasy prawdziwym cudem techniki, gdyż konstrukcje wielopiętrowych ogrodów tarasowych, oprócz kunsztownie dobранеj roślinności obejmowały nawet oczka wodne czy wodospady. Prawdopodobnie dlatego dachy pokryte roślinnością były dotychczas wyznacznikiem luksusu i nowatorstwa. Obecnie stają się coraz częściej wybieraną, atrakcyjną formą rekompensacji przyrodniczej, szczególnie na terenach zurbanizowanych, co stanowi pozytywny przykład wzrostu świadomości pro środowiskowej i estetycznej współczesnych społeczności. Co więcej, zielony dach to czasem jedyne rozwiązanie pozwalające na spełnienie warunków zabudowy danego terenu i zachowanie tzw. obszaru biologicznego czynnego, z nawierzchnią ziemną urządzonej w sposób zapewniający naturalną wegetację, czyli wolnego od zabudowy. We współczesnym świecie i przepelnionych miastach liczy się każdy metr kwadratowy zielonej powierzchni, dlatego też architekci coraz częściej sięgają po takie alternatywne rozwiązania.

Intensywne życie dachu

Dachy pokryte roślinnością mogą mieć charakter ekstensywny, półintensywny oraz intensywny. Gradacja intensywności rodzajów dachu opiera się w głównej mierze na jednym parametrze, którym jest grubość warstwy wegetacyjnej dla rosnących na nim roślin (parametr ściśle związany z nachyleniem połączy dachowej, rodzajem izolacji, możliwością przenoszenia obciążeń itd.). Im większa miąższość podłoża dla roślinności, tym życie biologiczne i społeczne na dachu toczy się bardziej „intensywnie”. Dachy intensywne w przeciwieństwie do tych ekstensywnych, ze względu na swoją konstrukcję (znoszącą znaczne obciążenia) posiadają również funkcję użytkową – często stając się efektywnym tarasem (a nawet ogrodem!), na którym można korzystać z ławek, leżaków, siedzisk oraz innych elementów małej architektury przystosowanych do wypoczynku. Obok roślin bylinowych i krzewów mogą na nich rosnąć nawet drzewa! Jednakże w tym przypadku kluczowy staje się aspekt odpowiednio przygotowanego podłoża, które nie zawiera zwykłej gleby(!), a specjalistyczny substrat. Najczęściej spotykane są dachy ekstensywne z roślinnością znoszącą największe ekstrema

środowiskowe. Są one najlepszą alternatywą dla tradycyjnego pokrycia dachowego zwłaszcza w miejscach, gdzie nadmierne nagrzewanie połączy dachu prowadzi do szybszego wyeksploatowania materiałów pokryciowych.

Ogrody na SZCZYTne cele

Szereg korzyści płynących z zastosowania dachów pokrytych roślinnością koresponduje ze wszechobecnymi i nieuniknionymi problemami, z którymi borykają się współczesne miasta. Są nimi: susza, zanieczyszczenia powietrza w postaci smogu oraz tworzenie się tzw. wysp gorąca, które przyczyniają się do obniżenia poziomu komfortu życia miejskiego. Według brytyjskiej agencji English Nature (2003) 1 m kw. zielonego dachu redukuje masę pyłu zawieszzonego w ciągu roku równą 0,2 kg. Dla miast, w których notuje się przekroczone poziomy zanieczyszczeń powietrza, jest to niezwykle istotna wskazówka w procesie rozwoju tkanki urbanistycznej. Należy wspomnieć, że obecność roślinności na dachach jest rozwiązaniem zarówno EKologicznym jak i EKonomicznym. Roślinność przyczynia się do obniżenia temperatury warstwy hydroizolacyjnej, co z kolei nie tylko wydłuża czas żywotności materiałów, ale także prowadzi do zmniejszenia zużycia energii na ogrzewanie i klimatyzację budynku (klimatyzatory pobierają z dachu wstępnie schłodzone powietrze). Dodatkowo, dachy pokryte roślinnością stanowią doskonałą izolację akustyczną obiektów, na których się znajdują. Jest to zbawienna cecha, która jawi się jako nieodłączny element wyposażenia każdego budynku zlokalizowanego w centrum miasta, w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych czy lotnisk. Zastosowanie roślinności jako pokrycia dachowego nie musi być zawężone do wielopiętrowych obiektów kubaturowych, przeciwnie – może pojawiać się również na dachu wielu mniejszych budowli takich jak wiaty, zadaszenia garaży, śmietników oraz... przystanków, co w ostatnim czasie można zaobserwować na terenie kilku polskich miast. Jest to doskonałe zaproszenie dla ptaków, które zamieszkują kampus oraz wielu owadów pożytecznych.

Pierwszy, ale nie ostatni

Na terenie naszej uczelni możemy spotkać i podziwiać to proekologiczne i ekonomiczne rozwiązanie techniczne. Mianowicie pierwszym i najbardziej znanym przykładem zastosowania tego rozwiązania jest fragment zielonego dachu

stanowiący integralną część budynku Centrum Informatyki D-17. Jest to klasyczny przykład tzw. dachu ekstensywnego. Porasta go roślinność z rodziny gruboszowatych (*Crassulaceae*), która charakteryzuje się niskimi wymaganiami środowiskowymi i jest w zasadzie „bezobsługowa”. Są to głównie rozchodniki, które jak widać na zdjęciach, bardzo zdomowały się na połaci dachu garażu podziemnego D-17. Konstrukcja tego dachu jest unikatowa ze względu na swoje usytuowanie względem poziomu wzroku obserwatorów, dzięki czemu pełni funkcję dydaktyczną. Każdy bowiem bez wysiłku może dokładnie przyjrzeć się takiej kompozycji roślinnej, która zwykle znajduje się na poziomach najwyższych kondygnacji budynków! Często dostęp do dachów tego typu zarezerwowany jest wyłącznie dla właściciela obiektu lub... obsługi technicznej. Aby jeszcze bardziej uatrakcyjnić ten obszar, jedna ze ścian zadaszona wjazdu na teren parkingu podziemnego budynku D-17 została obsadzona równie atrakcyjną roślinnością. To winobluszcz pięciolistkowy (*Parthenocissus quinquefolia*) – pnącze z rodziny winoroślowatych (*Vitaceae*), które do swojego wzrostu i rozwoju nie potrzebuje specjalistycznych podpór. „Zielona” ściana stanowi zatem element, który swoją estetyką wpisuje się w charakter miejsca i dodatkowo sprytnie maskuje obiekt od strony ulicy. Nieprzypadkowo dopełnieniem kompozycji zielonych dachów jest zlokalizowana nieopodal wiata śmietnikowa. Nie jest to jednak typowa betonowa konstrukcja mieszcząca plastikowe kontenery, która swoją kubaturą bardziej odstrasza, niż zachęca do jej użytkowania. Otóż wiata śmietnikowa przy Centrum Informatyki jest po prostu... zielona! Jest „od stóp do głów” pokryta roślinnością. Oprócz ścian, które są doskonale przyozdobione winobluszczem pięciolistkowym, dach konstrukcji również pokryty jest roślinnością ekstensywną, co wyróżnia obiekt na tle monolitycznej kubatury budynku Centrum Informatyki. Dlaczego wiata śmietnikowa jest „dopełnieniem” kompozycji zielonych dachów? Odpowiedź staje się oczywista, gdy popatrzymy na teren wokół budynku D-17 z lotu ptaka. Otóż podłużny narys dachu ekstensywnego znajdującego się nad wjazdem na teren parkingu podziemnego wraz z okrężnym kształtem zadaszona wiata śmietnikowej układają się w formę wykrzywnika (!). Bardzo ciekawy zamysł architektoniczny zastosowany przez projektanta sprawia, że kompozycja przestrzenna może być atrakcyjna zarówno z poziomu wzroku człowieka jak i dla użytkowników wyższych pięter budynku.

Czy wiesz, że...?

... dach nowo powstającej Hali Sportowej AGH przy ul. J. Buszka w Krakowie będzie częściowo pokryty roślinnością? Zastosowane w projekcie miododajne, kwitnące rośliny staną się nowym miejscem przyjaznym dla pszczoł, motyli oraz innych owadów pożytecznych, których obecność jest tak cenna na terenach zurbanizowanych.

Co więcej, taras będzie spełniał funkcję rekreacyjną dla użytkowników obiektu. Z poziomu zielonego dachu będzie roztaczał się panoramiczny widok m.in. na Kopiec Kościuszki, który będzie można podziwiać siedząc na umieszczonych tam ławkach.

fot. E. Czekaj-Kamińska

Dach ekstensywny przy bud. D-17

fot. E. Czekaj-Kamińska

Dach ekstensywny przy bud. D-17

Lekcja profesora Zina, czyli o snopach, półkopakach i kopicach

Ewa Elżbieta Nowakowska
Studium Języków Obcych AGH

fot. E. E. Nowakowska

Kopy siana z chmurą burzową.
Okolice Bereśnika

„Zbliża się czas, gdy na polach nie będzie już zbożowych półkopaków. [...] Nowoczesne maszyny ścinają zboże, młóć je i zsypują do podstawionych worków, prasując jednocześnie stomę w regularne sześciany. Pojęcia: snopek, powrósto, półkopa staną się wnet wielkim archaizmem. [...] Jakże będzie wówczas wyglądał nasz krajobraz żniwny? Czy to w ogóle możliwe, by znikły z naszych pól misterne, pełne charakteru budowle układane ze snopów? Przecież świat zubożeje o niepowtarzane kształty, czasem tak wielkie i wspaniałe, że można by je nazwać słomianymi katedrami”, pisał proroczno w 1970 roku profesor Wiktor Zin we wspaniałym zbiorze esejów *Piękno nie dostrzegane*. Ta bogato ilustrowana rysunkami autora książka była u nas w domu „od zawsze” i towarzyszyła mojemu dzieciństwu; dzięki niej i niedzielnym audycjom telewizyjnym profesora z cyklu „Piórkiem i węglem” nauczyłam się zauważać wyjątkowe piękno w tym, co przemija: w wiejskich pochylonych płotach z sękatych desek, w zdziczałych sadach, polach i leśnych duktach, w dworkach położonych nad zarosłymi rzęsą stawami. Z zapartym tchem oglądaliśmy, jak mistrz w parę minut wyczarowuje na pustym arkuszu ośnieżone kapliczki, drewniane kościółki, stare pałacyki, ażurowe ganki, detale gotyckiej kamieniarki, strachy na wróble czy szron na przydrożnych ostach i badyłach, okraszając ten twórczy proces gawędą snutą w nienaganej, nieco staroświeckiej polszczyźnie ze wschodnim

zaśpiewem. Jako młody człowiek profesor przyjechał na studia do Krakowa z prowincjonalnego Hrubieszowa, gdzie jego dziadek prowadził słynny warsztat pozłotniczy. Jednym z ich lokatorów był przybyły z Warszawy niepozorny, zamyślony rejent, jak się okazało, sam Bolesław Leśmian, genialny poeta, który tak odmalował polny pejzaż w „Wierszu konnym”:

Stogi siana z bocianem lub wroną na
czubie
Olbrzymięją do czasu, aż giną w przegubie
Minionych miedz!
I dobrze nam i barwno, gdy skrajem
żrenicy
Pochwycimy mak w życie lub kąkol
w pszenicy,
By dalej bieć!

Profesor Zin wspominał poetę w rozdziale zatytułowanym „Wierzbowe wspominki”, w którym zamieścił olśniewający opis dziupli w spróchniałej wierzbie, widząc w niej między innymi „gotycką arkadę ostrołuczną, śmiało zarysowaną”. Pisarz dodał, że chodzi o konkretne drzewo z Hrubieszowa, rosnące nad rzeką Huczwą, do którego wnętrza w letnie poranki zaglądał właśnie Leśmian: „Mówił coś do niego, śmiał się, a później pisał. Ten rejent mieszkał u nas – to było dawno, przed pięćdziesięciu laty...”.

Wychowanego w takim otoczeniu chłopca w naturalny sposób cechowała fenomenalna wrażliwość na szczegól i wybitny talent plastyczny; miał świadomość, że ulotne i efemeryczne są nie tylko oplątane pajęczyną świątki, zabytkowe kościółki i nikiące zwyczaje, ale także słowa, migotliwe i gasnące, które masowo wychodzą z użycia. Dlatego warto dziś nie tylko oglądać rysunki profesora, podziwiać jego przedsięwzięcia konserwatorskie i architektoniczne, lecz również czytać jego książki i chłonąć wysmienity język, jakim się posługiwał.

Wróćmy jednak do pól po żniwach. Niestety, w większości krajów europejskich, a od jakiegoś czasu także w Polsce, obserwujemy w krajobrazie to, co jakże wnikliwie przewidział profesor Zin: znikanie snopów zboża i kop siana czy stomy, zastępowanych przez sprasowane maszynowo, bezduszne, identyczne kostki lub walce, które stoją na polach jak szeregi karnych robotów. A przecież z ręcznie wiązаныmi snopkami i tra-

dycyjnie stawianymi kopami jest jak z płatkami śniegu – każdy jest inny, unikatowy. W rozdziale „Słomiana opowieść” Zin używa wielu porównań i przerośniętych określeń kopy. Odwołuje się do określeń ludowych: jako że „te snopkowe budowle” noszą pewne podobieństwo do ludzi, zwano je „babami” lub „lalkami”, a ponoć dawniej, na przykład w rejonie Łowicza, „magdami”, co bardzo gniewało tamtejsze Magdaleny. Profesor pisze o półkopcach i mendlach, których nazwy wywodzą się z liczby snopków użytych do ich budowy. Przypomnijmy te przestarzałe już dziś wyrażenia (które dla Zina wciąż jeszcze stanowiły naturalną część języka): mendel to piętnaście sztuk, czyli jedna czwarta kopy, wobec czego pół kopy to trzydzieści. „Kopa” ma zatem dwojakie znaczenie: jako jednostka miary (sześćdziesiąt sztuk) albo po prostu duża ilość zboża, siana czy słomy. Zin pisze również o „złotych kopicach”, które przybierają kształt stożków. Dzięki wiatrowi mogą przypominać „klęczących, rozmodlonych mnichów albo służalczych dworaków, zgiętych w pokornym, niskim ukłonie”. Dostrzega też opasłe i dumne półkopy, podobne do pękających wiejskich bukietów. Rozpoznaje w nich „baniaste helmy dawnych rycerzy” lub „biskupie infuły”. Przywołuje obrazy Chełmońskiego i Fałata, którzy się nimi zachwycali, i przytacza wyjaśnienia pewnego rolnika, który klarownie wyłożył profesorowi, dlaczego snopy i półkopy są tak różnorodne: „Przecież nudne byłyby pola, gdyby jednakowo wszystkie snopy ustawić, a tak, spójrz pan tylko, ile tu piękna... Tamte półkopy pod lasem są jak toczony i polewany dzbanki, a te przy drodze przypominają dzwony”.

Poza wymiarem estetycznym żniwa miały wymiar duchowy i symboliczny, wiążąc się z licznymi wierzeniami i przesadami, skrupulatnie odnotowanymi dla nas przez etnografów. Uważano na przykład, że zbiór plonów dobrze zaczynać w sobotę – dniu poświęconym Matce Boskiej. Podobno w tym dniu zawsze, choćby na chwilę, pokazywało się słońce, bo właśnie w soboty Maryja suszyła pieluszki Pana Jezusa. W niektórych regionach początek żniw był sygnalizowany głosem przepiórki. „Początkowo zboże ścinano sierpami. [...] Z czasem sierpy zostały wyparte przez efektywniejsze kosy. Kośnik – mężczyzna z kosą – ustawiał się do koszenia w taki sposób, aby podcięte łodygi opierały się o zboże, a nie opadały na ziemię. Za nim szła zbieraczka. Trzymała sierp w prawej ręce i podnosiła nim zboże z pokosa, podbierając je jednocześnie lewą ręką. Po uzbieraniu pełnego naręczu zbieraczka przystawała na chwilę, aby wyciągnąć z niego garść łodyg. Podzieliwszy je na dwie części, ukrecała pasek, którym wiązała zboże w snopki. Następnie snopki „kopito się”, ustawiało w „dziesiątek” składający się z dzie-

fot. E. Nowakowska

Malownicze pole tańczących snopków. Zawoja-Czatoża

sięciu snopków. Cztery z nich tworzyły środek, zaś pozostałe opierano po trzy z każdej strony. Snopki także ustawiano krzyżowo lub dookoła w mendlach, półkopcach i kopy”, pisze Aleksandra Pajek na stronie Muzeum Wsi Radomskiej. Istotną rolę w obrzędowości odgrywał pierwszy związany snopki, ponieważ w niektórych okolicach zabierano go do domu i stawiano w izbie przed tak zwanym świętym kątem, czyli miejscem, gdzie znajdowały się ołtarzyki lub obrazy o treści religijnej. Gdy zwożono zboże do stodoły, snopki ten trafiał na sam spód, a towarzyszyła mu kromka chleba poświęconego w dniu św. Agaty; miało to uchronić stodołę i plony przed piorunem i ogniem. Równie ważne były ostatnie kłosy w polu, zwane przepiórką, kozą, brodą lub pępkiem. Wierzą, że tkwi w nich szczególna tajemna moc, pozwalająca

Snopki siana. Zawoja-Czatoża

fot. E. Nowakowska

na ciągłość wegetacji, i na jakiś czas pozostawiano je na polu. Często po zżęciu wiązano je w snopek i niesiono ze śpiewem gospodarzowi. W całej Polsce ostatnie kłosy wkładano do wieńca żniwnego.

To tylko niektóre z rozlicznych zwyczajów, jakimi obrosło zbieranie plonów. Odchodzą one stopniowo w niepamięć, i choć nadal uroczystości obchodzi się dożynki, to odbywa się to w sposób sformalizowany i wiele tradycji zanika: ile osób słyszało na przykład o obrzędzie 1 sierpnia, kiedy to przypada święto Piotra w Okowach, zwanego przez lud Piotrem Palikopą? Porzekadło głosiło: „Na świętego Palikopy grom popalił snopy”, dlatego modlono się do niego, by ratował przed upałami i pożarami. Pieczono też wtedy pierwszy chleb z nowego ziarna. W wierzeniach ludowych przechowywano apokryficzną legendę o kłosach. Niegdyś zboże miało dużo większe kłosy, pokrywające całą łądę, więc nawykli do dostatku ludzie marnotrawili chleb, wyjadając środek i wyrzucając skórki. Rozgniewało to Boga, który zdecydował, że ukarze ludzi, odbierając im zboże. Wtedy z pomocą ludzkości nadeszły (co rozczulające!) pies i kot, które poprosiły Matkę Boską o interwencję. Chwyliła Ona kłos i ubłagała Boga, aby zostawił ludziom choćby to, co mieści się w dłoni. Bóg okazał litość i odtąd niewielkie kłosy znajdują się tylko na końcu łądy.

Można widzieć tę opowieść jako metaforę ginącego bogactwa ludowych pejzaży i zwyczajów. Coraz więcej ziaren wykrusza się z kłosów, „chwytam” więc te, które jeszcze pozostały: fotografuję pola ze snopkami zbóż i kopami siana, warzywne ogrody, ścierniska... Z racji pandemii wielu z nas spędziło w tym roku urlop na wędrownkach po Polsce, odkrywając jej fascynujące zakątki; w ramach utrwalania wspomnień niedawno ujrzanych krajobrazów czytamy więc we wczesnojesienne wieczory gawędy profesora Zina, róbmy notatki i szkice. Medytujmy nad snopkami, ruinami zamku na skale, pierwszą szadzią na gałęziach.

Literatura i linki

- W. Żin, *Piękno nie dostrzegane*, Warszawa 1970
 B. Leśmian, *Zwiedzam wszechświat*, Warszawa 1996
 K. Braun, K. Braun, *Zwyczaje doroczne*, Warszawa 2007
 B. Ogrodowska, *Zwyczaje, obrzędy i tradycje w Polsce*, Warszawa 2001
 U. Janicka-Krzywda, K. Ceklarsz, *Czary góralskie*, Zakopane 2014
<https://www.muzeum-radom.pl/gazeta-kufer/oskar-kolberg-o-zniwach/1618>
<http://www.muzeum.bochnia.pl/swiety-kat/>

Tradycyjny ogródek warzywno-kwiatowy w Beskidach z kopą siana w tle

Podlaskie spotkania

Agata Prusak

O festiwalu słów kilka

Biorą w nim udział zespoły folklorystyczne, zarówno z Polski, jak i te reprezentujące kraje z całego świata. Rok 2020 stał się przełomowy – z powodu panującej i ciągle rozprzestrzeniającej się pandemii koronawirusa, warunki były utrudnione, jednak festiwal nie został odwołany. Zważając na to, że Podlaskie Spotkania nie mogły odbyć się w pełnej formie, organizatorzy podjęli decyzję o nadaniu numeru 14 i ½, chociaż festiwal odbył się już po raz 15. W tegorocznej edycji wzięło udział 6 zespołów, ukazujących piękno polskiego folkloru: ZPiT AGH „Krakus”, RDZPiT „Wrocław”, LZA SGGW „Promni”, ZPiT „Raciborzanie”, Zespół Regionalny „Klekociaki” oraz LZPiT „Skowronki”.

Krakusowa radość, czyli przygotowania do festiwalu...

Gdy kilka miesięcy temu próby w zespole zostały wstrzymane z wiadomych powodów, wiedzieliśmy, że nasze tegoroczne festiwale stoją pod znakiem zapytania. W momencie otrzymania informacji o tym, że podlaski festiwal dojdzie do skutku, wszyscy zmobilizowali się i chętnie rozpoczęli przygotowania do wyjazdu. Początki były ciężkie, ponieważ parę miesięcy bez prób dały o sobie znać. Jednak z pozytywnym nastawieniem i radością, że mogliśmy się znowu wszyscy razem spotkać, chętnie wzięliśmy udział w zgrupowaniu przedwyjazdowym, które trwało przez trzy dni przed wyjazdem do Brańska. W przeddzień długo wyczekiwanego festiwalu, spakowaliśmy stroje i wszystkie potrzebne rzeczy, które mieliśmy ze sobą zabrać.

Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Podlaskie spotkania”, odbywa się co roku od 15 lat.

fot. ZPiT AGH „Krakus”

Festiwal czas zacząć!

30 lipca o godzinie 5:30 spotkaliśmy się przed siedzibą naszego zespołu, zapakowaliśmy walizki do autokaru i pół godziny później rozpoczęliśmy podróż na malownicze Podlasie. Podczas długiej drogi świetnie się bawiliśmy – śpiewaliśmy i graliśmy. Podróż, chociaż trwała 7 godzin, minęła nam bardzo szybko. Na miejscu zostaliśmy zakwaterowani w internacie w Ciechanowcu, wraz z zespołem „Promni” z Warszawy, z którym praktycznie od razu zaczęliśmy się integrować. Opiekowali się nami członkowie miejscowe-

Członkowie zespołu przed oficjalnym rozpoczęciem festiwalu

ZPiT AGH „Krakus” oraz LZA SGGW „Promni” podczas zwiedzania Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu

fot. ZPiT AGH „Krakus”

fot. ZPIT AGH „Krakus”

Kraakuski w strojach sądeckich przed koncertem w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie

go zespołu „Skowronki”, będący równocześnie organizatorami „Podlaskich Spotkań”. Po południu pojechaliśmy na oficjalne otwarcie festiwalu do jednej z okolicznych karczm. Wszystkie zespoły w rytmie dostojnego poloneza po raz pierwszy pokazały się razem. Nastąpiło oficjalne przywitanie i rozpoczęcie festiwalu, po którym każdy z zespołów zaprezentował się i przeprowadził wspólną zabawę. Przez resztę wieczoru mieliśmy okazję zasmakować tutejszych przysmaków oraz dobrze się bawić, wraz z pozostałymi uczestnikami festiwalu.

Kolejnego dnia, zaraz po śniadaniu, wybraliśmy się na wycieczkę do miejscowego Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanow-

Zabytkowy wiatrak w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej na tle zachodzącego słońca

fot. ZPIT AGH „Krakus”

cu. Mieliśmy okazję podziwiać tam wspaniałe eksponaty maszyn i narzędzi rolniczych oraz obiekty architektoniczne. Wspaniała podlaska natura zapierała dech w piersiach, przez co jeszcze chętniej czynnie uczestniczyliśmy w tym wyjściu. Korzystając z tamtejszych atrakcji, pływaliliśmy również rowerami wodnymi po okolicznym jeziorze. Po południu przyszła pora na koncert, który miał miejsce w Bielsku Podlaskim, na scenie w parku miejskim. Cały koncert trwał około 2 godzin, a jego zwieńczeniem była suita krakowska w wykonaniu naszego zespołu. Resztę wieczoru spędziliśmy integrując się z innymi zespołami i poznając kulturę ich regionów.

W sobotę pojechaliśmy do Białegostoku, gdzie udaliśmy się do Opery i Filharmonii Podlaskiej. Mieliśmy przyjemność zobaczyć jej piękne wnętrza i przekonać się, jak wyglądają przygotowania oraz sam proces obsługi sceny podczas odbywających się tam przedstawień. Stojąc na tak imponującej, zarówno wielkością, jak i wyposażeniem scenie, mogliśmy (kolejny raz) poczuć się jak prawdziwe gwiazdy! Nie tylko to, co znajduje się wewnątrz tego obiektu wywarło na nas duże wrażenie. Z równie wielkim zachwytem podziwialiśmy wygląd zewnętrzny filharmonii, mieliśmy możliwość wyjść nawet na dach, gdzie ukazała się piękna panorama miasta Białystok. Czas wolny spędziliśmy na białostockim rynku, gdzie mieliśmy chwilę na zebranie sił na popołudniowy koncert, który odbył się w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie. Ponownie zaprezentowały się wszystkie zespoły, a transmisja z tego koncertu była dostępna online. To z pewnością był ciężki, długi i pełen emocji dzień!

Nadeszła niedziela, co oznaczało tylko jedno – ostatni dzień naszego festiwalu i koncert galowy w Brańsku. Od samego rana byliśmy na nogach. W międzyczasie grupa reprezentacyjna naszego zespołu udała się na spotkanie z burmistrzem. Natomiast kapela i cztery pary baletowe wyruszyły na uroczyste poświęcenie tamtejszej kapliczki. Przed najważniejszym występem tego festiwalu odbyła się próba, aby wszystko wyszło idealnie. I oczywiście tak było! Wszystkie zespoły zaprezentowały się na wysokim poziomie, a publiczność, chociaż bardzo skromna i niezbyt liczna, była zachwycona widowiskiem, które odbyło się na scenie. Po koncercie wszyscy we wspaniałych humorach udali się na zabawę zakańczającą tegoroczną edycję „Podlaskich Spotkań”. Bawiliśmy się świetnie do późnego wieczora, organizatorzy festiwalu bardzo podziękowali nam za udział w nim i już zaprosili na kolejny rok. Poniedziałek był zdecydowanie najsmutniejszym i najbardziej ponurym dniem. Dniem naszego powrotu do Krakowa. Przed wyjazdem podzięko-

waliśmy naszym współlokatorom oraz członkom zespołu „Skowronki”, którzy dbali o to, żeby niczego nam nie brakowało. Zrobiliśmy sobie wspólne zdjęcie i ruszyliśmy do Krakowa. Podróż upłynęła we wspaniałej, rodzinnej, radosnej atmosferze i minęła równie szybko jak ta cztery dni wcześniej. Na miejscu czekali na nas zespołowi koledzy i koleżanki! Pożegnaliśmy się i podziękowaliśmy panom kierowcom oraz naszym kierownikom, i oficjalnie zakończyliśmy festiwal.

Jedyny taki w tym roku...

„Podlaskie spotkania” to były wspaniałe cztery dni, spędzone w doborowym towarzystwie. Pogoda dopisywała, był czas na integrację, ale także na przedstawienie i podziwianie piękna polskiego folkloru. Mimo nadzwyczajnych warunków spowodowanych koronawirusem, wszystko odbyło się bez żadnych komplikacji. Wszyscy świetnie się bawiliśmy i z pewnością długo będziemy wspominać ten wyjazd. Bo w końcu to jedyny taki festiwal w tym roku...

fot. ZPIT AGH „Krakus”

kierownik wyjazdu: Maciej Maksoń
kierownik baletu: Maciej Ślęczka
kierownik chóru: Artur Leśniak

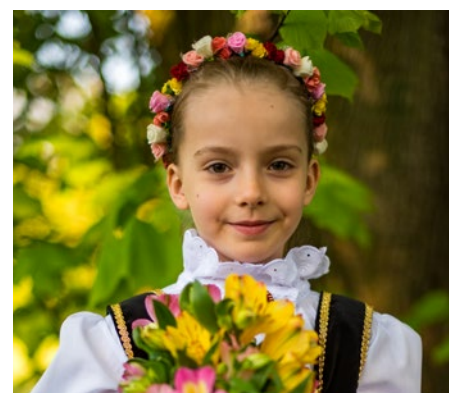
Prezentacja zespołów biorących udział w festiwalu podczas koncertu galowego w Brańsku

Młodzi tancerze

Maciej Jędrzejek

Mały „Krakus” wziął udział w Ogólnopolskim Konkursie Polskich Tańców Narodowych i Regionalnych „Jestem stąd, a nie pamiętam z tego nic”. Ideą konkursu były kompozycje taneczne, prezentujące polskie tańce narodowe i regionalne w dowolnej formie, w tym we współczesnej odstonie. Solistki „Krakusa” poza tańcami polskimi takimi jak: Oberek, Krakowiak, Polonez, tańce opoczyńskie, tańce kurpiowskie, zaprezentowały również taniec klasyczny, nowoczesny i współczesny. W kategorii wiekowej do lat 15, Julia

Trojańska wywalczyła I miejsce, a Julia Franczak uplasowała się na pozycji drugiej, w kategorii powyżej 15 lat, II miejsce zajęła Aleksandra Olszanecka, w najmłodszej kategorii wiekowej Julia Piwowar zajęła miejsce III oraz otrzymała wyróżnienie za odważne i wyjątkowe połączenie odmiennych stylów tańca. Autorem wszystkich prezentacji jest choreograf Małego „Krakusa”- Katarzyna Piwowar. Sukcesy zostały uhonorowane nagrodami pieniężnymi, które zasilą środki na działalność zespołu.

fot. W. Korpusik

fot. K. Kalinowski

fot. W. Korpusik

fot. W. Korpusik

Sukcesy trójboistów siłowych w AMP

red.

Trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej mężczyzn oraz medale indywidualne wywalczyli zawodnicy AZS AGH Kraków w Akademickich Mistrzostwach Polski w trójboju siłowym, które odbyły się w dniach 28-30 sierpnia 2020 roku w Katowicach. Złoty medal w kategorii 93 kg oraz trzecie miejsce w klasyfikacji open zajął Andrzej Krawontka. W kategorii 74 kg brąz przypadł Wojciechowi Rokowskiemu.

fot. arch. AZS AGH

W klasyfikacji generalnej mężczyzn na pierwszej pozycji uplasowali się studenci z Politechniki Gdańskiej, a na drugiej z Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. W klasyfikacji generalnej

kobiet na podium znalazły się: Politechnika Gdańska, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Zawody, w których wzięli udział reprezentanci 57 uczelni wyższych z całej Polski, zorganizował AZS Uniwersytetu Śląskiego.

Sportowcy rywalizowali w trzech konkurencjach (wyciskanie sztangi w pozycji leżącej, przysiad ze sztangą oraz martwy ciąg), kobiety w sześciu, a mężczyźni w ośmiu kategoriach wagowych.

W mistrzostwach prowadzone były klasyfikacje indywidualne dla kobiet i mężczyzn w każdej kategorii wagowej oraz klasyfikacja drużynowa obejmująca wszystkie kategorie wagowe kobiet i mężczyzn.

W rywalizacji par gdańszczanki wyprzedziły Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Medyczny w Łodzi, natomiast wśród panów na drugiej pozycji uplasowali się studenci Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, a na trzeciej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Najlepszymi zawodnikami imprezy, na podstawie specjalnego przelicznika punktowego, zostali startująca w kat. 63 kg Marika Zandecka (UAM Poznań) wśród kobiet oraz rywalizujący w kat. 83 kg Daniel Ilcyszyn (WAT Warszawa) wśród mężczyzn. Kobiety rywalizowały w sześciu, a mężczyźni w ośmiu kategoriach wagowych.

Akademickie Mistrzostwa Polski w trójboju siłowym, Katowice

Kobiety

Klasyfikacja generalna

1. Politechnika Gdańska
2. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
3. Uniwersytet Medyczny w Łodzi

kat. 52 kg

1. Paulina Szymanel (PG Gdańsk) 343,0
2. Aleksandra Blajer (URz Rzeszów) 339,5
3. Angelika Jeziorska (PŚ Gliwice) 195,0

kat. 57 kg

1. Joanna Czekurta (UWr Wrocław) 378,5
2. Izabela Góralska (PWSZ Koszalin) 371,5
3. Gabriela Blajer (URz Rzeszów) 343,5

kat. 63 kg

1. Marika Zandecka (UAM Poznań) 433,0
2. Klaudia Łącz (UMe Łódź) 362,5
3. Magdalena Kwiatek (PRz Rzeszów) 317,5

kat. 72 kg

1. Alicja Klińska (PG Gdańsk) 385,5
2. Justyna Turek (URo Kraków) 367,5
3. Joanna Lenart (UEK Kraków) 347,5

kat. 84 kg

1. Abigail Mclean (SGGW Warszawa) 451,0

2. Joanna Sałek (UJ Kraków) 427,5
3. Katarzyna Kapuśniak (UKSW Warszawa) 342,5

kat. + 84 kg

1. Marlena Wronka (UMe Łódź) 372,5
2. Paulina Koziół (PWSZ Tarnów) 210,0

Klasyfikacja open

1. Marika Zandecka (UAM Poznań)
2. Izabela Góralska (PWSZ Koszalin)
3. Paulina Szymanel (PG Gdańsk)

Mężczyźni

Klasyfikacja generalna

1. Politechnika Gdańska
2. Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie
3. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

kat. 59 kg

1. Karol Draganik (UWr Wrocław) 402,5
2. Błażej Tkacz (UJK Kielce) 390,0
3. Kamil Charkot (UPr Lublin) 342,5

kat. 66 kg

1. Kamil Linstedt (PG Gdańsk) 512,5
2. Kacper Kwiatkowski (USz Szczecin) 460,0
3. Kamil Sacharczuk (KUL Lublin) 435,0

kat. 74 kg

1. Kamil Drzymala (PŚ Gliwice) 580,0

2. Rafał Łazicki (WAT Warszawa) 575,0
3. Wojciech Rokowski (AGH Kraków) 570,0

kat. 83 kg

1. Daniel Ilcyszyn (WAT Warszawa) 710,0
2. Marcin Statkiewicz (AMW Gdynia) 633,5
3. Sebastian Sądej (PWSZ Legnica) 607,5

kat. 93 kg

1. Andrzej Krawontka (AGH Kraków) 672,5
2. Sławomir Nowak (WSB Wrocław) 670,0
3. Patryk Zaniewski (PW Warszawa) 670,0

kat. 105 kg

1. Marcin Lange (UMo Gdynia) 722,5
2. Szymon Grzelak (WSB Toruń) 695,0
3. Artur Łapata (PB Białystok) 690,0

kat. 120 kg

1. Tomasz Domański (PG Gdańsk) 770,0
2. Dawid Perenc (PŚ Gliwice) 760,0
3. Jędrzej Żukowski (UMe Łódź) 725,0

kat. +120 kg

1. Piotr Konkol (PG Gdańsk) 765,0
2. Łukasz Nizio (UAM Poznań) 742,5
3. Krzysztof Sauter (UMe Łódź) 695,0

Klasyfikacja open

1. Daniel Ilcyszyn (WAT Warszawa)
2. Tomasz Domański (PG Gdańsk)
3. Andrzej Krawontka (AGH Kraków)

Cheerleaders AZS AGH Mistrzyniami Małopolski

Klaudia Dziadek
Trenerka Cheerleaders
AZS AGH

Drużyna Cheerleaders AZS AGH na co dzień bierze udział w wydarzeniach na uczelni oraz zagrzewa do walki I-ligowych siatkarki i II-ligowych koszykarki z AZS AGH. Sportowcy zawsze mogą liczyć na doping podczas rozgrywek sportowych. Tym razem to nasze cheerleaderki stanęły do rywalizacji.

Dziewczyny wzięły udział w I Mistrzostwach Małopolski Cheerleaders. Było to nie lada wyzwanie dla całego zespołu. Choreografie konkursowe znacznie różniły się od układów tanecznych prezentowanych podczas przerw w meczach. W związku z tym należało przygotować dwuminiutowy występ ze znaczącą ilością zmiany ustawień, różnorodnością figur tanecznych i z naciskiem na tzw. arm motion, czyli ułożeniem rąk w pozycje typowe dla cheerleadingu. Do tego doszły skoki, obroty i szybkie tempo muzyki. Przygotowanie do wydarzenia to setki godzin pracy trenera nad wymyśleniem choreografii oraz praca drużyny nad jej nauką i poprawnym wykonaniem. Determinacja cheerleaderek z AGH nie pozwoliła jednak, by cokolwiek je rozproszyło. Wszystkie poświęciły wiele czasu i energii. Dodatkowe treningi odbywały się w trakcie sesji oraz przerwy międzysemestralnej. Trzeba było więc dobrej organizacji, aby jak najszybciej zdać pomyślnie egzaminy i skupić się już tylko na treningach. Przygotowania do udziału w mistrzostwach były również czasem na integrację zespołu. To były nie tylko codzienne spotkania na hali, ale także wspólne nocowanie. W zespole ważna bowiem jest współpraca, wsparcie i zaufanie. Relacje trenera z drużyną, a także pomiędzy zawodnikami nie liczą się tylko w grach zespołowych, ale także w tańcu.

Gdy wreszcie nadszedł dzień udziału w zawodach każdy był nie tylko podekscytowany, ale również zestresowany. Występ przed jury poprzedziły godziny spędzone nad przygotowaniem scenicznego makijażu i fryzur. Tutaj liczy się każdy detal: rzęsy, brokat, kolor szminki, paznokci... Przez to często trudno nas odróżnić, gdyż wyglądamy niemal identycznie. Podczas występów jest to jednak niezmiernie ważne, gdyż zwraca uwagę nie tylko na wygląd, estetykę i ogólne wrażenie artystyczne. Nasze nowe stroje wyglądały olśniewająco. Biało-czerwone barwy w kompozycji ze srebrem i literkami AGH pozwalały godnie reprezentować Akademię Górniczo-Hutniczą. Zwrócili na nie uwagę również widzowie obecni na hali, od których

nie raz usłyszałyśmy pochwałę. Jakże urocze były również momenty, gdy małe zawodniczki z innych zespołów prosiły o wspólne zdjęcie.

Kiedy już byliśmy gotowe do występu każda minuta oczekiwania bardzo się dłużyła. Wreszcie przyszła kolej i na nas. Zostałyśmy zapowiedziane w niezwykle miły sposób. Konferansjerka zaprezentowała nas jako jedyny tak prężnie działający zespół uczelnianych cheerleaderek w Polsce. Dwie minuty tanecznej prezentacji w naszym odczuciu minęły niezwykle szybko. Musiałyśmy zaprezentować całość naszej ciężkiej pracy mając tylko jedną szansę. Nie było więc miejsca na jakąkolwiek pomyłkę. Każda z zawodniczek dała z siebie 200 proc. Synchronizacja, energia i uśmiechy na twarzach zaowocowały niezwykłym widowiskiem. Po zakończeniu naszej kategorii wiekowej nastąpiła przerwa, a po niej wręczenie podziękowań dla trenerów. Następnie nadszedł czas ogłoszenia wyników w kategorii zespołów amatorskich. Wtedy to emocje sięgały zenitu. Pomimo świadomości, że nie można zrobić już nic więcej, bo oceny jury zostały zatwierdzone, każdy trzymał mocno kciuki. Gdy nastąpiło wyczytanie zwycięzcy w kategorii senior skakałyśmy z radości. To my zajęłyśmy pierwsze miejsce! Tak oto nasza ciężka praca została doceniona. Wychodząc na środek czułyśmy dumę i spełnienie. Każda z zawodniczek otrzymała medal oraz upominek, a jako zespół wróciłyśmy ze złotym pucharem i dyplomem.

Wygrana to dla nas niezwykle wyróżnienie. Na co dzień to my zagrzewamy innych do zwycięstwa, tym razem mogłyśmy stanąć do rywalizacji. Cieszymy się, że nasz pierwszy udział na tego typu zawodach zakończył się tak pomyślnie. Jako trenerka jestem niezwykle dumna z całego zespołu. Dziękuję każdej ze swoich tancerek za zaangażowanie i poświęcenie. Bycie trenerem i jednocześnie tancerką Cheerleaders AZS AGH to spełnienie moich marzeń. Złoty puchar to przekroczenie najśmielszych oczekiwań. W momencie, gdy dziewczyny dziękują mi i doceniają moją pracę, zawsze mam łzy w oczach. Ich „dziękuję” wynagradza trud związany z przygotowaniem do występów. Osobiście i w imieniu zespołu chcę również podziękować Prezesowi Klubu Uczelnianego AZS AGH dr. hab. inż. Jarosławowi Jakubskiemu, prof. AGH za zaufanie i możliwość startu w mistrzostwach. Również bardzo dziękuję swoim rodzicom i siostrze, którzy wspierają mnie w pracy trenera, doradzają i podnoszą na duchu w każdej chwili zwątpienia.

Tak oto nasza ciężka praca zaowocowała zwycięstwem w kategorii Zespoły Amatorskie Senior.

Fotografie z występu naszych mistrzyń znajdują Państwo na okładce.

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. M. Talar, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

Cheerleaders AZS AGH Mistrzyniami Małopolski

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. M. Talar, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH

fot. M. Talar, KSAF AGH

fot. K. Cembrowski, KSAF AGH